

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 1

SOUTH BOSTON, MASS., SAUSIO - JANUARY 2, 1963

58-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

Jungtinių Tautų Karo Jėgos Užkariauja Katangą

Jungtinių Tautų Kariuomenė Kongo "Užkariavo" Visą
Katangos Provinciją, Bent Taip Giriasi; Katangos
Karo Pajėgos Dar Priešinasi; Amerika Pritarė
JT Zygiui; Kongo Dar Bus Painiavos.

Jungtinių Tautų organizacijos kariuomenė Kongo respublikoje prieš porą dienų paskelbė, kad ji nugalėjo Katangos žandarmeriją ir užėmė Katangos svarbesnius miestus ir kariškas stovyklas. JT vadovai sako, kad Katangos pasipriešinimas eina mažyn ir greitai laiku visai pasibaigs. New Yorke Jungtinių Tautų vadai giriasi, kad Katangoje jie laimėjo ir dabar vykdydavo savo planus, kaip tai JT generalinio sekretoriaus U Thant buvę suplanuoti.

Katanga buvo užkariauta tarptautinės armijos, kurią JT organizacija Amerikos pinigais sukėlė ir laiko Kongo respublikoje. Į Katangą savo kariuomenę JT organizacija įvedė melagingais pažadais ir iškilingai tvirtindama, kad ji nesikiš į Kongo atskirų provincijų reikalus ir nepanaudos ginklo krašto vidaus kovose. Gai Hammarskjold laikais pažadai nesikišti į Kongo vidujinius santykius ir buvo širdingi, bet Hammarskjoldui žuvus nauji JT vadovai nusprendė kitaip. Dabar vykės trumpas JT karas su Katanga buvo gerai paruoštas ir nedvejojant įvyktas. Pirmą JT karo lėktuvai išdaužė Katangos oro bazę ir subombardavo Katangos karo lėktuvus, o po to, pagal JT kariškų vadų pranesimą, viskas ejo labai sklandžiai.

Karas Katangoje "baigtas", bet ar Katangos klausimo sprendimas bus lengvesnis, ypač, kad po laimėjimo JT vadai žada U Thant planą dėl Kongo suvienijimo pakelsti pagal pasikeitusias aplinkybes.

Katangos vadas Čombė, iš savo pusės skelbia, kad karas dėl Katangos autonomijos bus tęsiamas toliau ir net bus tęsiamas kelis metus. Kiek tas grąsinimas yra rimtas, sunku pasakyti. Bet nėra abejonės, kad JT kariuomenė ginklais įjungia į Kongo respubliką vieną iš tos respublikos provincijų, kuri norėjo gyventi autonomiškai gyvenimu ir kuri geriausiai tvarkėsi.

Amerikos vyriausybė rėmė Kongos suvienijimo planą ir padėjo Katangą įjungti į bendrąją Kongo respubliką, bet tuo labai nesigarsina, nes krašte yra nemažai piliečių, kurie tokią politiką skaito klaidinga ir net kenksminga. Amerikos parama Kongo apvienijimui ginklais aiškina, kad Kongo be Katangos srities būtų negali gyvuoti, bent darė žmonėms visokių negali būti kiek žymesne malonumų.

Afrikos valstybė. Bet ta politika turi galvoje Kongo interesus ir užmiršta Katangos gyventojus, kurie nenori būti įjungti į Kongą. Su Katangos gyventojais JT organizacija pasielgė, kaip Europos valstybės seniau elgėsi su savo kolonijomis. Katanga padaroma Kongo dalimi prieš tos provincijos žmonių norą.

Jeigu Katanga tikrai bandys priešintis jos įjungimui į Kongo respubliką, JT kariuomenė ten gal turės pasiilkti ilgesnį laiką ir prižiūrėti, kad ta provincija nepabėgtų nuo Kongo. JT kariuomenės išlaidas moka ne Jungtinės Tautos, bet Amerika.

Naujų Metų dieną JT organizacija paskelbė naują pergalę Katangoje, nors ką tik buvo pasigyrę Katangos armiją jau nugalėję. Katanga vadas Čombė dar yra Katangoje, nors buvo skelbiama, kad jis pabėgęs.

Tito Rusijoj Turėjo Vaisingų Pasitarimų

Jugoslavijos diktatorius Tito, kurį kiniečiai komunistai kitaip nevadina kaip "Amerikos seilialaižis", 18 dienų išbuvo Sovietų Rusijoje ir grįžęs namo sakosi ta. rešis su Chruščiovu visais klausimais, "kurie mums gulėjo ant širdies." Pasitarimai buvo privati ir ką jie sutarė ar nesutarė paaiškės tik vėliau. Dabar Tito sako, kad jo pasikalbėjimai su Nikita buvo "vaisingi". Jugoslavija jau ne pirmą kartą bando susitaikinti su Maskva, bet "prekyba" vis neįvyksta ir paskolų iš Rusijos kaip nėra, taip nėra. Gal šį kartą bus kitaip.

Speigas, Pugos, Aplankė Rytus

Rytinėse Amerikos valstijose prieš Naujus Metus oras staiga pasikeitė ir pikta žiema parodė visą savo galybę. Ypač skaudžiai buvo paliesyta Maine valstija, kur sniego audros privertė krūvas pūsynu ir kai kurias vietovės visai atskyrė nuo pasaulio. Kitos vietose sniego buvimas neadau, bet speigai prirtų negali gyvuoti, bent darė žmonėms visokių negali būti kiek žymesne malonumų.

JIE PAKURĖ KATANGOJE NAUJĄ KARO GAISRĄ

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thant traukia cigarą ir su savo bendradarbiais jau pakūrė karo gaisrą Katangoje ir giriasi lengva pergale. Tikslas yra įjungti Katangos provinciją į Kongo respubliką. Kodėl Kongo tautų apsisprendimo principas neveikia, to nei U Thant, nei niekas kitas neaiškina, bet jis neveikia ir tiek. Kairėj Amerikos generalas Louis W. Truman, kurs nvyko į Kongą susipažinti su padėtimi ir gal parūpinti amunicijos JT karo pajėgoms. Kongo kriežė eina prie kruvino galo. Šiomis dienomis maysime kaip ten eis peštynės...

Kinijoje Veikia Partizanų Būriai

Komunistinė Kinija paskelbė, kad jos kariuomenė užmušė 172 kinų nacionalistų agentus, kurie iš Taiwan salos buvo atsiųsti į Kiniją organizuoti pasipriešinimą prieš komunistų valdžią ir sabotavimui vykdyti. Kinų nacionalistų vyriausybė Taiwane patvirtina tas žinias, bet sako, kad ji yra pasiuntusi daug daugiau savo karių į komunistinę Kiniją organizuoti partizanų ir sabotavimą vykinti. Partizanai plačiai veikia Kwantung provincijoje ir ten jau sunaikino eilę dirbtuvių, tiltų ir perkirtė svarbų geležinkelį. Kinų nacionalistų vadas Čankaisėkas sako, kad Kinijos išlaisvinimo pastangos bus tęsiamos.

Prancūzų de Gaulle Lankysis Amerikoje

Prancūzijos prezidentas gen. de Gaulle gal jau greitai laiku atvyks į Ameriką tartis su prezidentu Kennedy, dėl Amerikos pasiūlymo anglams ir prancūzams lygiomis teisėmis naudotis Amerikos "Polaris" raketa povandeniniuose laivuose ir apginkluoti tuos povandeninius laivus atominėmis bombomis. Vokietijos vadas dr. K. Adenauer, sako, reikalaujasi, kad ir Vokietija gerti galėtų apsiginkluoti atominiais ginklais, jei anglai ir prancūzai tokių ginklų įsigys.

DEKOJAME SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS
IR VISIEMS, KURIE MUS SVEIKINO KALEDŲ IR
NAUJŲJŲ METŲ PROGA

"KELEIVIO" Redakcija ir Leidėjai

Kaip Bus Su Kinijos Ir Rusijos Sienomis?

Komunistinė Kinija su eile savo kaimynų sudarė sutartis dėl sienų nustatymo. Su Indija kinai kariavo dėl sienų nustatymo ir sienų klausimas tebėra atviras. Sutartį dėl sienų nustatymo kinai pasirašė ir su Pakistanu, kas buvo didelė staigmena Indijai, kuri deris su Pakistanu dėl jų sienų nustatymo. Kinijos sutartis dėl sienų su Pakistanu primena Maskvai ir visam pasauliui, kad Rusijos ir Kinijos sienos tebėra nenustatytos. Rusija carų laikais iš kelių kartų apipilė Kiniją, atėmė iš jos didelius žemės plotus tik todėl, kad rusai buvo stipresni už Kiniją. Gal nebetoli laikas, kada kinai pareikalaus rusus išspiauti tą, ką carų imperializmas iš jų išplėšė. Dabar, kai rusų ir kinų komunistinė draugystė sušlubavo, kinai gali iškelti rusiškų carų vagysčių klausimą ir rusai turės apsispręsti, ar savo kaimynams grąsinti ginklais už carų ruodėmes, ar tartis dėl sienų išlyginimo.

CHICAGOJE MIRE ADV. KAZYS GUGIS

Šį trečiadienį, sausio 2 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė žinomas advokatas ir lietuvių visuomenės darbuotojas Kazys Gugis. Laidojimas šį šeštadienį, sausio 5 d. Apie velionį vėliau bus parašyta daugiau.

Berlyno Klausimas Siek Tiek Atslugo

Berlyno "klausimas", kuri Chruščiovas prieš 4 metus sugalvojo Vakarams baityti, po Kubos krizės pasidarė nebe toks opus. Rusai mažiau bėrė kauja apie tą reikalą, o rytinės Vokietijos rusų pastatytas vadas Ulbricht išmoko ir visai nuosaikiai kalbėti. Zinoma, padėtis gali pasikeisti, bet Kuboje gauta pamoka rusus šio to pamokino. Jie suprato, kad reikauti ir sukauti apie savo galingas raketas yra kvailas dalykas, nes to gero Amerika turi ir daugiau ir, jei jau toks reikalas būtų, galėtų paleisti į darbą geriau už rusus. Sovietų spauda betgi vis dar "neismoksta" rašyti teisingai ir protingai apie Ameriką. Ji pilna visokių prasmynų, melų ir tiesos iškreipimų. Bet tai įprastas dalykas ir dėl to mažai kas jaudinasi.

Laivų Krovėjai Vis Dar Tęsia Streiką

Laivų krovėjų streikas rytiniuose Amerikos uostuose nuo Meksikos įlankos iki šiaurinės Maine valstijos, vis dar tęsiasi. Amerikos laivai ir kitų kraštų laivai, kurie lanko Amerikos luostus, stovi uostuose neiškrauti, prekyba ir prekių judėjimas sustojė. Prezidentas ragino laivų krovėjus tęsti darbą ir iškoti susitarimo derybomis, vyriausybė žadėjo tarpininkauti. Bet laivų krovėjai nepaklausė prezidento prašymo. Vienas svarbiausių laivų krovėjų reikalavimų yra apsaugoti jų darbus nuo automacijų, ar mašinų naudojimo laivus pakraunant ir iškraunant.

Kubos Belaisvius Išpirkio Privatūs Aukotojai

Pinigai Kubos Belaisvius Išpirkio Sudėti Privacių Biznierių, Bet Jų Aukos Nurašomos Nuo Mokesčių; Išdui Bus Gal \$20,000,000 Nuostolių; Neįvardytas Asmuo Aukojo Visą Milijoną Dolerių.

Prasidės Derybos Dėl Bazių Ispanijoje

1963 metais pasibaigs Ispanijos ir Amerikos susitarimas dėl kariškų bazių Ispanijoje. Susitarimas dėl bazių buvo padarytas 1953 metais. Nuo to laiko Amerika davė Franco Ispanijai pusantro bilijono dolerių kiškos pagalbos, pusę bilijono dolerių kariškos pagalbos ir išleido Ispanijoje statant kariškas bazes daug šimtų milijonų dolerių. Visi tie pinigai žymiai sustiprino Ispanijos susmukusį ūkį ir faktiškai išgelbėjo fašistinį Franco režimą nuo bankroto. Už tai Ispanija davė Amerikai tris oro ir vieną karą laivyno bazes.

Dabar kyla klausimas, kokią kainą užsipašys Franco susitarimą atnaujinant. Stebėtojai mano, kad Ispanija pakels savo kainą.

Kubos Belaisviai Grįžo į J. A. V-bes

1113 Kubos belaisvių grįžo į Ameriką. Kubos Castro juos pardavė už 62 milijonus dolerių maisto ir vaisių. Be to, Castro leido 922 belaisvių giminaiciams išvykti iš Kubos į Floridą. Bet tai dar nėra viskas. Castro pažadėjo, kad jis leis iš viso 3,500 belaisvių giminaiciams išvykti iš Kubos. 922 iš jų giminaičių jau pasiekė Floridą, o kiti dar laukia leidimo. Jei Castro neapsigalvos ir nepakeis savo žodžio, jis už 62 milijonus dolerių prekių duos keturius su puse tūkstančių kubiečių, kurie nėra jam prielankūs. Ar toks biznis yra raudingas revoliucijai, gali žinoti tik žmonių pirklys, kuris belaisvius pardavinėja.

Ar Vengrija Paleis 1955 Metų Kalinius?

Po paleidimo Kubos belaisvių už riebu išpirkimą, kalbama, kad ir Vengrija gal susipras paleisti iš kaledų 1956 metų sukilimo dalyvius, kurie buvo nuteisti ilgoms metams kalėti. Vengrija nori išpirkti ir padoria kompanija ir net kalbama, kad ji sutiktų išleisti išvažiuoti iš krašto kardino. Tiktas skaičius 1956 metų sukilimo kalinių Vengrijoje nėra žinomas, bet jis yra gana žymus, nes bolševikų teismai tenai be atodairos darbavosi.

Kubos belaisviai buvo išpirti privačių firmų ir žmonių sudėtomis aukomis, daugiausiai biznierių, vaistų ir maisto gamintojų. Vyriausybė užtikrino aukotojus, kad jie galės aukotas sumas nurašyti nuo mokesčių, tuo būdu sumažindami savo mokesčių našą.

Vieni šaltiniai skelbia, kad už Kubos belaisvius sumokėta 62 milijonai dolerių, o kiti šaltiniai sako, kad sumokėta 53 milijonai prekių ir apie 3 milijonus grybais pinigais. Įvairūs skaičiai paėina iš to, kad aukos buvo duodamos prekėmis, o prekių įkainavimas gali būti kiek skirtingas.

Mokesčių žinovai sako, kad kai kurie aukotojai jokių nuostolių neturės dėl nurašymo nuo mokesčių paaukotų sumų. Kadangi prekės buvo įkainuojamos didmenų kainomis, tai į tas kainas įeina ir pelnas, o paskui nurašant visą paaukotą sumą nuo mokesčių, kai kurie biznierių jokių nuostolių gali neturėti, kiti turės nuostolių, bet ne tiek, kiek jie prekių aukojė.

Dal. išpirkimo sumos reikėjo sumokėti grynais pinigais ir tuos pinigus paskubomis reikėjo surinkti. Vienas nežinomas aukotojas tam reikalui paklojo visą milijoną dolerių.

Atleidimas nuo mokesčių aukojamų geriems reikalingų pinigų yra įprastas dalykas ir vyriausybė gali nustaityti, ką ji skaito geru reikalu ir ką ne. Todėl dėl to reikalo jokių ginčų nekyla.

Visuomenės pritarimas Kubos belaisvių vadavimui yra tikras, tik kai kurie laikraščiai nurodo, kad Kuboje yra kelios dešimtys amerikiečių, kurie ten laikomi kaledimuose už įvairius politinius prasižengimus prieš Kubos diktatūrą. Neaišku, ar ir jie bus laisvi.

Sų tankais ir išliejo daug nekaltų kraujo, betgi dedasi liberališkesnė, kaip kitos komunistinės vyriausybės Europos rytuose ir norėtų pagerinti savo santykius su Vakarais, bet amnestuoti nuteistųjų sukilėlių vis dar nepriširėgia, ar gal neturi tam rusų leidimo.

Kalbos apie vengrų sukilėlių laisvę betgi plinta ir gal išsipildys. Tikras skaičius 1956 metų sukilimo kalinių Vengrijoje nėra žinomas, bet jis yra gana žymus, nes bolševikų teismai tenai be atodairos darbavosi.

KUBA BUS LAISVA

Sovietų Rusijos valdovas Chruščiovas giriasi, kad jis spalio mėnesį Kuboje ne tikai pasaulio taiką, bet ir Kubos komunistinę diktatūrą „išgelbėjo.“ Kaip ten yra su ta pasaulio taika, mes nesiginčysime. Kai Chruščiovas nusprendė, kad dėl Kubos neverta kariauti, jis taiką tikrai išgelbėjo, bet čia jo „gelbėjimo“ žygis ir baigiasi. Kas kita jo pasigyrimas, kad jis laimėjo Kubos komunistinės diktatūros neliečiamybę. Jei jis giriasi, tai ir pats žino, kad giriasi dėl svieto akių, kad nepasirodytų visai bejėgiu prieš Amerikos karišką galią. Ir tegu giriasi.

Tuo tarpu Kubos revoliucijos likimas dar nėra galutinai išspręstas. Dėl Kubos ateities dar turės tarti savo žodį pati Kubos liaudis, kuriai Castro bolševikiška diktatūra davė daug pažadų, bet nedavė visos eilės pagrindinių dalykų, dėl kurių Kubos žmonės dar turės pasisakyti ir savo nuomonę pareikšti. Kuboje valdo žmonių nerinkta, durtuvais į valdžią įkopusi Castro ir jo bolševikų grupė, kuri nors ir giriasi turinti liaudies pasitikėjimą, bet to pasitikėjimo neleidžia patikrinti laisvu Kubos žmonių balsavimu. Kol Castro bijo laisvo Kubos piliečių balsavimo, tol visos jo kalbos apie Kubos liaudies pasitikėjimą jo vadovaujama diktatūra yra tik vėju pagrįstos kalbos.

Žinoma, komunistinė diktatūra gali laikytis ginklais ir propaganda, kaip ji laikosi Sovietų Rusijoje jau 48 metus, arba kaip Dominikonų respublikoje kruvina Trujillo diktatūra laikėsi virš 30 metų. Bet Kubos kastrinė diktatūra tiek nesilaikys. Tokį pranašavimą galima daryti be baimės apsiriki. Castro diktatūra sugrius daug greičiau, negu Trujillo ar panašių despotų diktatūros. Taip bus todėl, kad Kubos diktatūra neturi ir neturės Amerikos paramos, o tos diktatūros priešai Amerikoje visada ras prielankumą ir net visokeriopą pagalbą. Todėl Kubos Castro nuvertimas yra tik patogesnio laiko klausimas. Chruščiovo plepalinga parama Kubos diktatūros neišgelbės ir tą žino pats Chruščiovas, kaip turėtų žinoti ir Castro, ypač po to, kai rusai išgubeno savo raketą ir bombanešius iš Kubos visai neatsižvelgdami ir „suverenius“ Castro protestus nesvarbu, kiek Chruščiovas kaštysis, palaikydamas bankrutavusią komunistų diktatūrą Kuboje, jo visi kaštai nueis niekais. Taip pat nesvarbu, kiek paslėptų ginklų jis paliko Kuboje bolševikams laikyti Kubos liaudį pajungta. Jo parama neišgelbės Kubos diktatūrą.

Kubą ir Jungtines Amerikos Valstybes riša visa eilė saitų, kurie yra stipresni, negu tos pačios Kubos ryšiai su komunistiniu pasauliu. J. A. V-bėse jau yra per porą šimtų tūkstančių Kubos politinių emigrantų, kurie čia randa širdingą prieglaudą ir visokeriopą paramą savo politinėje ir net kariškoje veikloje. Kubos politinių emigrantų jaunimas lavinasi Amerikos armijos eilėse ir ruošiasi sąsąskaitų suvedimui. Pačioje Kuboje veikia stipri Amerikos karo laivyno bazė, kuri, tiesa, į Kubos vidaus reikalus nesisikiša, bet kurios buvimas Kuboje yra jaučiamas. Pirmą patogi progą, ir Kubos diktatoriui pajus, kad jie ore kabo, ir džiaugsis, kad kabo ore, o ne ant medžių šakų.

Visose Pietų ir Centralinės Amerikos respublikose yra daug degamos medžiagos, bet Kubos revoliucija ir jos ambicingas vadas Castro praleido visas progas būti Pietų ir Centralinės Amerikos respublikų darbo liaudies masių kalbėtojas ir įkvėpėjas. Jo avantiūra su rusų raketomis ir grasinimais paversti Amerikos miestus į pelenus, jo šalininkams visur užpylė šalto vandens ir privertė rimčiau pagalvoti, apie Kubos revoliucijos pasirinktą kelią.

Kubos komunistų draugai yra toli ir, kaip Chruščiovas parodė, jie neryžtingi. Jo prieštariškai yra arti ir užtenkamai ryžtingi, kad Chruščiovą paklupdytų ant kelių. O todėl ir Kubos bolševikiškas eksperimentas yra pasmerktas nebučiam. Kada ir kaip bolševikiškas šašas bus pašalintas, kokiomis jėgomis, su kokia Amerikos parama arba be jos, nėra reikalo spėlioti, nes nėra ir davinčių tokius spėjiojimus daryti, bet dėl bolševizmo galo Kubos gražioje saloje, abejonių nėra.

— A P Ž V A L G A —

PAVYZDYS KAIP NERASYTI ISTORIJS

Jau minėjome Keleivyje, kad gruodžio 17 d. perversmas Lietuvoje 1926 metais tebėra „karšta istorija“, bešališkai to įvykio aptarti dar negalima, nes pats įvykis, padaręs tiek žalos kraštui, tebekelia aistras. Perversmo dalyviai, jų šalininkai ir po perversmo fašistinė dvysioj auklėti ir dažnai nuauklėti fašizmo šalininkai, o tai pat buvusio diktatūrinio režimo prisiplakėliai ir į paviršių iškilusios lengvos putos, už perversmą vis dar tebeguldo galvą ir šaltai įvykio aptarti nemato reikalo.

Idomu, kad ir iš jaunųjų žmonių yra tokių, kurie apie gruodžio perversmą semia žinias tik iš perversmo šalininkų šaltinių. Tokį vienalaikį ir bereikalingai iškraipytą istorijos rašymo pavyzdį duoda Algirdas Budreckis Karyje gruodžio mėn. laidoje. Kario redakcija galėjo nurodyti jaunam žmogui jo faktiškas klaidas, bet, matyti, to laikraščio redaktoriai mano, kad dar ir dabar yra naudinga meluoti ir savo skaitytojus suvedžioti dėl gruodžio 17 d. perversmo. Koks reikalas verčia juos tai daryti, mes nežinome, bet esame tikri, kad jie atėjo pasiruošę prieštis, ginkluoti visokiais įran-

PO SUSITARIMO GALIMA IR MAUDYTIS

Prezidentas J. F. Kennedy ir Amerikos ambasadorius Indijai John K. Galbraith (dešinėje) po Nassau derybų su Anglija, vaikšto paplūdimyje po maudymsi. Pasitarimai su Anglija lietė svarbius klausimus ir visais klausimais buvo susitarta.

būti žmonių, kurie žino, kad jie meluoja. Meluoja be jokio reikalo, nes su melais dabar nei ordinų, nei pakėlimo laipsnyje pelnytį nebegalima. Turbūt, tai daro išipratimo?

Štai keletas pavyzdžių, kaip A. Budreckis istoriją rašo ir Karys ją skelbia: „Is liberalinio demokratinio taško, politinės laisvės atėmimas ar suvaržymas yra didesnis nelaimė, kaip valstybės nepriklausomybės netekimas... Kai visokie priešvalstybiniai gaivalai triukšmavo visose pakampėse, kai įsidrąsinę komunistėlių būriai net užplūdavo jų giedamam Internacinei nesaliutuojančių karininkų, tai valdžia ir policija nereagavo prieš komunistus... 1926 m. pabaigoje vidaus anarchija ir Lenkijos Pilsudskio diktatūra grasino Lietuvos nepriklausomybei...“

...tautiskosios visuomenės kantrybė išsekė, kai lapkričio 21 d. Karo Muzėjaus sodnelyje buvo įžaliui sutramdyta tautiskosios studentijos eiseną. Tuomet v. r. ministeris Požela pasirūpino kad tautiškai nusistatę jaunimas, Lietuvos universiteto neolituanai ir ateitininkai būtų daužomi šautuvų buožėmis ir kardais vien už tai, kad jie norėjo protestuoti prieš Lietuvos bolševikinimą ir lenkinimą... Sleževičiaus vyriausybė pradėjo mažinti kariuomenės skaičių... kairieji kesinios panaikinti Šiaulių Sąjungą ir jos vietoje apginkluoti profesines sąjungas, kurių net pradėjo daryti rikiuotės pratimus su ginklais Radviliškyje, Šiauliuose ir Kaune... Lietuvos komunistai rimtai galvojo apie ginkluotą sukilimą ir tam tikslui organizavo „savanorius“...“

Viskas, kas čia aukščiau pacituota, yra netiesa. Ypač slykštus melas yra tariamas profesinių sąjungų ginklavimas, „nesaliutuojančių“ karininkų užpildinėjimai (vis ta gen. Bulotos kepturė... kuri buvo nudažyta krikščionių demokratų ministeriui Endziulaičiui dar sėdint vidaus reikalų ministerijoj). Kalbėti apie pavojų Lietuvai iš Lenkijos 1926 m. gali tik žmogus, kuris apie tuometinę Lenkijos politiką neturi mažiausio supratimo. Aplamai. 1926 m. buvo taikūs rytinėj Europoj ir net visoje Europoje. Melas yra ir studentų daužymas Karo muzėjaus sodelyje. Studentai, nepasirūpinę leidimu, suruošę demonstraciją, policija juos norėjo išsklaidyti, bet jie atėjo pasiruošę prieštis, ginkluoti visokiais įran-

kiais, net skustuvais arklamkojas piaustyti, ir, žinoma, buvo išsklaidyti. Ta demonstracija buvo sąmoningai daroma perversmo nuotikui sukelti, o ne kam kitam.

Tikrųjų perversmo priežasčių A. Budreckis lyg ir nepastebėjo. Jis tik užsimeina kariuomenės mažinimą, kuris buvo aptariamasis, bet dar nevykdomas. Tai buvo viena iš „rimtų“ priežasčių, nes eilė karininkų, kaip Plechavičius, Skorupskas ir kt. nuėjautė, kad jiems reikės aplėsti kariuomenės eiles ir todėl perversme matė savo algų užtikrinimą. Jiem tai labai svarbi priežastis, bet Lietuvai?

A. Budreckis nepastebėjo ir kito dalyko. Krikščionys demokratai, rinkimuose pašalinę iš valdžios, jautė tokį valdžios ilgį, kad buvo pasiruošę griebtis bet kokių priemonių drumstui kelti. Partinis fanatizmas ir fašistinės nuotaikos, plintančios iš Italijos ir dalimi iš Lenkijos, buvo vienas iš veiksnių, bet A. Budreckis tą dalyką pramiegojo.

A. Budreckis dar jaunais žmogus, dar turi laiko pasimokyti. Bet kodėl rašyti ne pasimokius? Ir kam imti medžiagą iš tokio pleperio, kaip Petras Jurgėla, ar Norimai, arba valdininko Klimo parašyta šapokinės istorijos dalis ir pan. šaltiniai. Tuos „šaltinius“ reikia pažinti, bet reikia mokėti skirti šaltinius ir „šaltinius“. Jei kas remiasi Plechavičium kaip šaltiniu, tas teisybės niekad nesuras, nes tas nakties didvyris ir dabar dedasi Lietuva išgelbėjęs, nors ir tupi Chicagoje. Ir kodėl nutylėti, kad tas ponas ir perversma atėjo iš kalėjimo, kur sėdėjo už chuliganizma?

Yra A. Budreckio rašinių...

1963 METŲ KELEIVIS

KALENDORIUS

Jau baigiamas spausdinti. Laikas jį užsisakyti.

Kaip kasmet, Kalendoriuje yra svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata, arba atskirai. Kalendoriaus kaina palieka kaip buvusi — 75 centai.

Kalendoriaus užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

„KELEIVIS“

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

je ir „deimaniukų“, kuriuos taip mėgdavo rašytojas Vaizgantas. Štai vienas iš tokių:

„Žinomas vienas faktas, kad Sofija Chodokauskaitė — Smetonienė, labai gabi ir ambicinga moteris, dažnai darydavo įtakos į vyro galvoseną“.

Už šią žemčiuką A. Budreckis yra vertas pagyrimo. Kam ieškoti atsakymų „tautos vado“ galvoje ir galvosenoje, jei Sofija galvojo už vyrą ir sakė jam, kad tik jis, Sofijos vyras, turi iš aukštybių įgaliojimus valdyti Lietuvą ir lauzyti priesaikas ir garbės žodžius tuzinai? Ir kodėl niekas dar nesugalvojo parašyti „moterišką istorijos supratimą“, kur istorijos eiga būtų išdėstyta pagal žmonių ambicijas ir fantazijos polėkius? Dėkinga tema kandidatams į daktarus.

Beje, A. Budreckis Joną Aleksą vadina liaudininku, kas yra klaida. Jis buvo Ūkininkų partijos žmogus, bet jis arčiau tiesos, kai sako:

„Is tikrųjų dauguma karininkų prie perversmo nebuvo prisidėję...“

Tikra teisa yra, kad tik dalelė karininkų perversmą planavo ir padarė, o kariuomenė ir visas kraštas buvo pastatyti prieš įvykintą faktą.

30 MILIONŲ EINA GULTI NEVALGĖ

Kame yra toks nelaimingas kraštas? Tai sužinome, paskaitę Vilniuje leidžiamos „Tiesos“ gruodžio 15 d. numerį. Jame apie „Fermierius, duoną ir dolerį“ rašo Albertas Laurinčiukas. Jis yra atsiųstas informuoti Lietuvos laikraščius apie JAV gyvenimą. Kaip jis tą savo pareigą atlieka, aiškiai sako šios ištraukos iš minėtojo straipsnio:

„Tiesa, kad JAV vyriausybė laiko supylusi milijonus bušelių grūdų, bet taip pat negincijama tiesa, kad 30 milijonų amerikiečių kasdien eina gulti nevalgę. (Visur mūsų pabraukta, Kel. red.). Kad pereitą savaitę Bruklino viena motina, nužudžiusi savo kūdikius ir pati nusinuodijusi, paliko raštelį: „Pritrūkome duonos“, tai kita to paties žodžio „perteklius“ amerikoniška prasmė“.

Laurinčiukas negali nematyti JAV žemės ūkio aukšto darbo našumo, bet štai kaip jis aiškina, kokių būdu tas pasiekiamas: „Duona niekur neauga, nepalaistytą prakaitu, tačiau JAV šį prakaitą išspaudžia ne darbo patosas, o baisi grėsmė netekti žemės ūkio, duonos kėsnio ir pagaliau gyvenimo. Štai kokią turį Chicagoje. Ir kodėl nutylėti, kad tas ponas ir perversma atėjo iš kalėjimo, kur sėdėjo už chuliganizma?“

Panašiai jis šviečia Lietuvai, vos laikraščius skaitytojus ir visais kitais JAV liečiančiais klausimais.

Kas savaitė

Ivan Denisovič

Šiame „Keleivyje“ moterų skyriuje skaitytojai ras iš komunistų „Tiesos“ Vilniuje pasiskolintą ištrauką iš vieno ruso aprašymo, kaip jis, pasivadinęs Ivanu Denisovičiu, praleido vieną dieną Sovietų Rusijos koncentracijos stovykloje. „Viena diena“ yra pirmas atsitikimas Sovietijoje, kada valdžia leido aprašyti žmonių gyvenimą koncentracijos stovykloje Stalino laikais. Pirmas atsitikimas! Sako, kad pats Chruščiovas davė įsakymą Ivanu Denisovičiaus „dieną“ spausdinti rūsiskame „Novy Mir“ žurnale. Be Nikitos įsakymo to žurnalo redaktoriai bijojo nusidėti cenzūrai ir aprašymo nenorėjo dėti.

Tas nereikia, kad Sovietų dabar spauda bus laisvesnė, kad ji dės aprašymų kitų panašių ir daug išklesnių baisenybių, kurios Sovietų Rusijoje vyko Stalino laikais. Visai ne. Tokių vilčių nereikia turėti. Chruščiovas nori nuvainikuoti buvusį diktatorių Staliną ir nedidelėmis dozėmis rodo koks baurus buvo tas Stalinas, kiek jis nekaltų komunistų nužudė ir kankino, ir kiek jis kitokių baisenybių yra padaręs. Bet Chruščiovas per daug tų baisenybių paveldėjo ir pats pasisavino, kad jis galėtų visą tiesą pasakyti. Jis tik mažais šaukščiukais peni rusus Stalino nedorybėmis ir tikisi tuo pelnyti rusų dėkingumą ir „laisvių“ šalininko vardą.

Tikros laisvės Rusijoje ir rusų valdomoj Lietuvoje dargi Stalino žiaurumams apsaugoti nėra ir tol nebus, kol „pats“ Stalino bendradarbis ir įpėdinis turės pakugždėti redaktoriams, ką jie gali ir ko negali spausdinti.

Bes visgi šis tas pasikeitę Sovietijoje. Pažiūrėsim, ar tas pasikeitimas nors šiek tiek palietė ir tokius dvasios vergus kaip Bimba ir panašios stalinizmo išperos.

Katanga „kaput?“

Jungtinių Tautų pergalingai karo komunikatai praneša, kad Katanga Konge jau yra sumušta, jos vadas Čombė pabėgęs, jos žandarmerija išsklaidyta ir persimetė į JT pusę. Žodžiu, JT giriasi pergale, nors karo JT Katangai neskelbė, o iš pasaltų ją užpuolė ir prieš porą dienų gyrėsi, kad JT karo lėktuvai išdaužė iš pasaltų užpuiltą Katangos karo aviacijos bazę!

Kariauti iš pasaltų, mušti miegantį priešą visada lengviau, o išdaužius karo aviacijos bazes drąsiau galima veikti su tankais ir pėstininkais. Viskas tas yra tiesa. Bet ar Jungtinių Tautų organizacijos tikslas yra lauzyti nachališkai tautų apsisprendimo teisę? Ar jos reikalas yra išlaikyti „vienybę“ tokios Kongo respublikos, kurią jungia tikrai belgu karaliaus kažkada sugebėjimas išsižioti ir apžioti dideli Afrikos gabalą, neatsižvelgiant kas tame gabale gyvena ir kokią kalbą kalba?

Keista, kad JT organizacija, patekusi į Afrikos-Azijos jaunų valstybių globą, nusirito iki melo, puolimo iš

pasaltų ir garsių komunikatų, iš kurių dvelkia išdidumas ir savo neturimos galios afisavimas. Amerika parėmė, tai ir laimėjimas, o Amerika „su Afrikos tautomis“, nors dėl to reiktų ir kai kurių Afrikos giminių ar tautelių teises mindžioti konomis. Nei Amerikai iš to garbė, nei Jungtinėms Tautoms nauda!

O gal Kongo maišaičiai dar ir ne galas? Kas tada?

Kubos belaisviai grįžo

Kubos belaisviai, virš tūkstančio ir vieno šimto jaunų vyrų, grįžo iš nelaisvės Kuboje į Ameriką ir čia juos pasitiko prezidentas J. F. Kennedy ir pasveikino kaip kovotojus už savo šalies laisvę. Ta proga prezidentas užtikrino belaisvių ir visus Kubos pabėgėlius, kad Kuba bus apvalyta nuo komunistinės diktatūros, ir galės laisvai gyventi be neprašytos svetimų „globos“.

Kubos belaisviai buvo išpirkti už 62 milijonų dolerių. Didelė dalis tų pinigų, vienu ar kitu būdu, sumokama iš mokesčių mokėtojų kišenės ir vargu kas dėl to darys bet kokius išmetinėjimus vyriausybei. Už klaidas reikia mokėti ir gerai, kad užteko ši kartą pinigų mokėjimo — vaistais ir maistu, o už valdžios klaidas visada piliečiai moka.

Kubos belaisviai savo pareikimuose sakė, kad jų tikslas ir dabar yra savo šalies išlaisvinimas iš bolševikiškos diktatūros. Jų viltį grįžti į tėvynę sustiprino ir prezidento Kennedy aiškus ir nedviprasmiškas pasisakymas už demokratinę Kubą, kurioje patys Kubos gyventojai spręs savo likimą ir pasirinks sau tokią tvarką, kokios jie norės.

Indija ir Pakistanas

Amerika ir Anglija dėjo daug pastangų, kad Indija ir Pakistanas susistų prie bendro stalo ir aptartų savo seno ginčo (dėl Kašmiro) taikų išsprendimą.

Indija, kinų komunistų puolama, sutiko tartis su Pakistanu. Amerikos ir Anglijos raginamas Pakistanas irgi sutiko. Gruodžio 26 d. įvyko pirmas pasitarimas tarp indų ir pakistaniečių ir tam pirmam pasitarimui Pakistanas parūpino siurpryzą — savo susitarimą su komunistine Kinija dėl Kinijos-Pakistanas sienų nustatymo. Indijai tai buvo tikra staigmena. Ne kaip jaučiasi ir tarpininkai. Dabar abejojama, kas beiseis iš indų-pakistaniečių derybų dėl jų sienų nustatymo?

Yra žinoma, kad „mano priešas priešas yra mano draugas.“ Jei taip, tai kinų priešai indai vargu bus linkę žiūrėti į Pakistaną kaip į sau draugišką kaimyną. Pakistanas, užtikrinęs sau kinu draugystę, gali kitaip kalbėti su Indija, negu turint galvoje, kad Kinija kada nors bus ir Pakistano priešas.

J. D.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskaityti „Keleivį.“ Kaina mėnams penki doleriai.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GERO BROOKLYNE

LDD 7 kuopos Kūčių puikiai pavyko

Gruodžio 22 d. Spūdžių namuose įvyko LDD 7 kuopos Kūčių vakaras. Susirinko per 20 kuopos narių ir pašaliečių, įdomaudamiesi kaip socialdemokratai ir būbė "sklokininkai" minės Kūčias.

Minėjimas pradėtas be plotkų, bet su keptom ir žaliom su pomidorų košele silkėmis; buvo rūgščių kopūstų su aliejum, varškėčių, džiovintų kleckelių su agūnų pienu ir t. t. Aisku, kad buvo išlenktas ir vienas kitas stipresnis stiklėlis.

Bet ne tie šeimininkai labai gardžiai pagaminti valgiai sudarė šio Kūčių vakaro programos svarbiąją dalį. Įdomiausia buvo dalyvių prisiminimai, kaip Lietuvoje anais senais laikais Kūčios buvo minimos.

LDD 7 kuopos pirm. Bronė Spūdienė visų pirma pakvietė tai papasakoti dzūką St. Petrašką-Petrash. Jis į JAV atvyko 1910 m., daug ką jau pamiršęs, bet atsimena, kad Kūčių vakare stalias būdavo apkrautas skanumynais: kisielių, agūnų pieno su šližikais (prėskučiais), pyrago, plotkelių. Tėvas šeimyną pakviesdavo sukalbėti maldą, ir tada pradėdavo valgyti.

Mariampolietis Petras Mačys papasakojo, kad jiems prieš Kalėdas vargonininkas atveždavo plotkų. Tėvas už tai jam duodavo grūdų, linų ir kitų gėrybių, o karštis ir pinigų. Per dieną ir jie nieko nevalgėdavo.

Zemaitė Emilija Styrienė sakė, kad jos augusios penkios mergaitės. Advento metu pasninkaudavo 2-3 dienas savaitėje, o Kūčių dieną iki vakaro net vandens negerdavo. Vakare gerai pavalgėdavo ir alučio išgerdavo, nes ten šventėms jo pasi.

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsų kiti pasatę "Aušros" miestas, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsų katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai auškojo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patarina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais aparais kainą \$5.00; minkštais aparais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

darydavo.

Jonas Šaltys, mariampolietis, priminė, kad Kalėdos buvo susietos ir su samdinių pasikeitimu. Jis pagyrė, kad LDD 7 kuopa surengė tokias Kūčias. Daugelis pavienių tokių kaip jis, sako, neturi kur dėtis. Šitokioje suėigoje jie jaučiasi kaip vienos šeimos nariai.

Barloviene iš Krosnos apylinkių sakė, kad Kūčių stalias be kisielių, agūnų pieno ir prėskūčių bei plotkų, tai kaip bernelis be pen-tinėlį.

Antoinette Vasiukonytė-Buivydienė iš pačios Dzūkijos širdies—Laibagalių kaimo, Veisiejų parapijos, pasakojo, kad ir jie laukdavo Kūčių, mama pagražindavo gryčią, išplaudavo grindis, patėvis parūpindavo čiso (? Red.), kuris panašus į eglę, bet jo spygliai švelnūs. Tuo čisu iškaišydavo gryčią, sėklyčią. Kisielių, prėskūčių (šližikų), agūnų pienas, virtos bulvės, balta duona—tai Kūčių patiekalai.

Zemaitis telšietis Vincas Kalvelis sakė, kad ju Kūčios panašios į dzūkų ir dėkojo sumanytiems už malonų vakarą.

Cia gimes ir augęs adv. Steponas Briedis taip pat reikšė pasitenkinimo šiomis Kūčiomis.

Uršulė Daunorienė iš Zanavikijos aiškino, kad pas juos po Kūčių vakarienės apie vidurnaktį eidavo į tvartus ir klausydavo, kada gyvuliai pradės vidurnaktį kalbėtis. Nors daug kartų klausėsi, bet gyvulių kalbos neišgirdo.

Galiniene priminė, kad žmonės tikėjo burtais. Jos teta turėjusi 4 dukteris. Po Kūčių vakarienės kambaryje papildavo 5 krūvutes miežių ir nuo laktu nukėlė gaidį ir žiūrėdavo iš kurios krūvutės jis pradės lesti. Tai

turėjo būti ženklas, kad tą krūvelę papylusi mergaitė pirmoji ištėkės. Ir kokį juoką gaidys iškrito, kai jis pradėjo lesti iš penktosios, tetos krūvelės!

Zanavykas Galinis dar geresnį nuotykių papasakojo. Jis sakė: "Tegul galas tą kisielių! Per Kūčias dažnai būdavo šalta, pasnigusi, o mes vaikai turėjome basi bėgti aplink trobą, kad kisielių nebūtų skystas."

Pranė Leonavičienė, išvykusi iš Lietuvos jauna, todėl nieko neatsimena apie Kūčias.

Jonas Vilkaitis, zanavykas, papasakojo, kad jam ypatingai prisimena vienos Kūčios su Raidės spaustuvesdarbininkais Kaune. Buvo vaišės, o joms įpusėjus spaustuves savininkas pasiskundė, kad jam nesiseka, ir todėl jis bankrutuosias. Spaustuves tolimesnis likimas pradėta gyvai svarstyti ir nutarta sukurti kooperatinę bendrovę, ir spaustuves išgelbėta—ji puikiai veikė nepriklausomos Lietuvos laikais, veikia ir dabar, tik, aisku, ne kooperatiniais pagrindais.

Bronė Spūdienė sakė, kad jos tėvis, Patašinis kaimas, Mariampolės vals., Ramanauskų šeimoje augo 7 merginos. Tėvelis nebuvo prietaringas, bet mamytė labai religinga. Ji visada Kūčių stalą užklodavo šieniu, o ant jo užtiesdavo staltiesę. Kalbėdavo, kad vidurnaktį šuliny vanduo pavirsta į vyną, bet tėvelis to stebuklo nelaukdavo ir iš anksto parūpindavo vyno bonką ir mums po stiklėlį vyno apdailindavo.

Mama, aisku, rūpindavosi, kad dukrelės ištėkėtų, todėl liepdavo mums atnešti po glėbelį malkų ir skaičiuodavome pagalius. Jei kurios pagaliai buvo poromis, tai buvo ženklas, kad ji neliks senmerge.

B. Spūdienė papildė jos sesutę Marija Akelienė.

Ona Blažienė iš Zanavikijos pasidžiaugė, kad šis pobūvis surengtas, nes išgirdo pasakojant apie įvairius Kūčių papročius, kurių ji neatsimena.

J. Buivydą buvo pakvietas papasakoti Kūčių papročius sėdėdama prie vėliu, niškiuose, ypač jo gimtajame Armeniškių kaime, bet jis, matyt, prisiminęs praeitį, taip susijaudino, kad ir jo kalba nutrūko.

Amerikoje gimusi ir augusi Mačienė sakė, kad jos motina ir čia Kūčias taip pat rengė, kaip daugumas vėliau pasakojo. Jai atrodė, kad Kūčių šventė lietuviams yra ypatinga.

Petraškiene gimusi ir augusi Amerikoje, priminė, kad ir jos motina rengdavo tokias Kūčias, kaip čia kiti pasakojo, tą daranti ir ji pati.

Pranas Spūdis, šilavotė, sakė, kad jo tėvas ir kaimynai Kūčių dieną elgetoms veždavo duonos, mėsos ir pinigų. Kai pirmojo karo metu Kūčių dieną elgetos, tarbas prisikrovė lašinių, duonos ir kt., traukė iš Lazdijų, tai vokiečiai kariai juos sustabdė ir tarbas iškraustė, Stambesnieji ūkininkai nuveždavo paršėlius ar avinuką ir į kleboniją.

TRYŠ ŽUVO, 40 SUZEISTŲ

Traukinio lokomotyvas ir pirmas vagonas sudužo ir suaziėjo, kad traukinys įvažiuo į prikabinamą prie automobilio vežimą prie Okeechobee, Fla. Nelaimėje trys žmonės žuvo ir 40 žmonių buvo sužeisti.

Antanas Zvingilas-Swingle pasakojo, kad pas juos pirma išgerdavo degtinės ir tik tada plotkus valgėdavo, bet jam niekas nenorėjo tikėti, kad tie dalykai taip būtų buvę maišoni.

Jonas Rimavičius nuo Krosnos savo atsiminimus buvo susirašęs, jie atliuko kitų pasakojimams.

Tokia buvo LDD 7-os kp. vakarienė.

Vienas iš Dalyvių

NEW YORK, N.Y.

Kalbės Stasys Santvaras

Alto skyriaus rengiamam Lietuvos nepriklausomybės minėjimo vasario 17 d. 4 val. popiet Webster Hall kalbės iš Bostono atvykęs Lietuvos kariuomenės savanoris, poetas Stasys Santvaras.

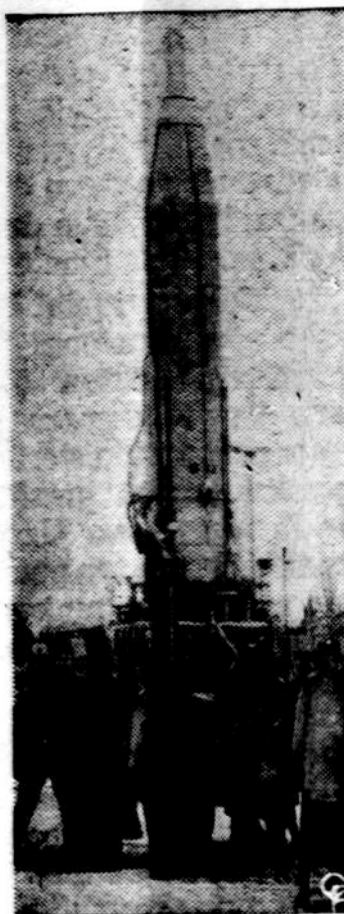
Minėjimo meninė programą atliks Operetės choras, tautinių šokių grupė ir solistė Stankūnaitė.

MANCHESTER, CONN.

Lietuvių Bendrovės susirinkimas

Lietuvių Kooperatinės Bendrovės metinis susirinkimas bus šį šeštadienį, sausio 5 d., 7 val. vak., Lietuvių salėje (Golwy St.). Visi nariai prašomi dalyvauti, nes bus duodama valdybos apy-

ATLAS RAKETA

Galingiausia Amerikos raketa Atlas rodoma laikraštiniams prie Plattsburg, N. Y., kur ji naujai įstatyta.

skaita ir renkama nauja valdyba.

Praeitais metais netekom darbštus valdybos nario Antano Biretos. Šia proga Bendrovės vadovybė velionio žmonai Julijai reiškia gilią užuojautą.

Bruno Lemežis, sekretorius

LAWRENCE, MASS.

Susirinko SLA 41 kuopa

Kuopos mėnesinis susirinkimas bus šeštadienį, sausio 5 d. 2 val. popiet, Lietuvių Piliečių klube.

Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus svarstomi svarbūs klausimai.

Susirenka ir Altas

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus posėdis bus šį šeštadienį, sausio 13 d. 4 val. popiet Lietuvių Piliečių klube.

Visi atstovai kviečiami dalyvauti.

M. Stonie

MIAMI, FLA.

Klubas išrinko naują valdybą

Lietuvių Klubu narių susirinkimas buvo gruodžio 10 d., kuriame buvo išrinkta nauja valdyba.

Šiame klubo vadovybė sudaro šie asmenys: pirm. V. Kraus, vicepirm. J. Nevis, sekr. dr. J. Surbis, fin. sekr. E. Virbelienė, izd. J. Goodwill, marš. J. Virbela, direktoriai—J. Bartušis, P. Bukis, A. Medelis, V. Lipnicas, J. Nevis, A. Rozansky, A. Sobal, V. Valaitis.

Moterų Klubu banketas

I ši susirinko apie 200 svečių. Be gerų vaišių, buvo ir meninė programa. Banketui vadovavo E. Virbelienė.

Choro koncertas

Lietuvių choras, kuriam vadovauja A. Karns, surengė gražų koncertą. Publikos buvo nemažai, bet galėjo būti ir daugiau.

Pagyrimo ir pagarbos verti choro vedėjas ir visų choro dalyvių už tokių uolų lietuviškos dainos puoselėjimą.

L. J. Stasiulis

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskaityti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

NAUJŲ METŲ ŽODIS

LAISVĖ IR TAIKA LEMS RYTOJŲ
iš VLIKo Pirmininko dr. A. Trimako žodžio Lietuvai

Broliai ir sesės!

Baigiasi didžiojo mūsų tautos atgimimo ir laisvės dainiaus Maironio metai. Šis mūsų tautinės dvasios galiūnas, tebegyvendamas rusų, kaip ir jūs dabar, priešpaudos laikus, išpranašavo Lietuvai laisvę. Jis ja tikėjo, jos viziją matė ir laisvės su laukė, nepaisant, kad tuomet, kaip ir dabar, rusams kraštą valdant, buvo tamsu ir juoda.

Daug ką rusiškieji komunistai pernai žadėjo, įvairius planus siūlė. Nemaža laiko buvo sugaišta planams ruošti ir administracijai kaitelioti, bet reikalavimas daugiau dirbti už tą patį varganą atlyginimą liko nepakeistas. Priešingai, kasdieninių prekių kainos buvo dargi pakeltos. Išpūstomis kainomis buvo norima nuslėpti prekių trūkumą.

Su išnaudojimu žmonės yra kovoję nuo pat istorinių laikų. Toji kova tebetęsia, ir vyks, kol kolonializmas išnaudojimas bus panaikintas ne tikta tolimuose žemynuose, bet ir Lietuvoje. Šia prasme neseniai pasisakė beveik visų laisvų kraštų atstovai Jungtinėse Tautose. Jie pasmerkė sovietinį kolonializmą, kur jis tikta palaikomas.

Šio tarptautinės politikos posūkio akivaizdoje Maskva atsidūrė kaltinamųjų suole ir yra pasaulio opinijos spaudžiama leisti jos pavergtiems kraštams tvarkytis, kaip jie nori. Siekdami tačiau išlaikyti okupuotuosius kraštus savo kontroleje, sovietai visai paprastai Kuboje ir kitur. Jų betgi pakrikę santykiai su Raudonąja Kine, Maskvos reikalų nepagerino.

Bandymas komunistinę sistemą gelbėti, pritaikant kai kuriuos kapitalistinius metodus ir būdus, nieko nepadėjo, nes žmonės liko pavergti, be reikiamo paskati-

nimo ir iniciatyvos laisvės. Tai aiškiai parodo, kad ne komunizmo, bet laisvės ir laisvo ūkio yra ateitis.

Neišgelbės rusų komunistų vergijos sistemos nė jų pastangos vis daugiau atgabenti rusų ir primesti rusų kalbą, kultūrą ir papročius. Visais laikais rusai bandė šiuo būdu vėžti į svetimus kraštus, bet riekur jie nepriėjo ir niekur nesutapo su vietinių gyventojų tautinėmis nuotakomis, siekiais ir reikalais.

Daugel metų neturėjome savo žodžio ir spaudos laisvės carų laikais, bet netapo me rusais, nei stačiatikiais. Tolygiai dabartinė rusų komunistinė sistema nesurūšins lietuvių tautos, nei nesukomunistins jos. Tik ištvėringai turime puoselėti savo laisvės lūkesčius, tebetikėti Kalėdine dvasia ir ja gyventi. Sovietų vergijos laikas ribotas. Su ja šiandien visą kovojame. Laisvės, taikos ir geros valios žvaigždė, o ne kūjis ir piautuvus lems pasaulio ir Lietuvos rytojų.

Linkiu šviesesnių ir laisvesnių Naujųjų Metų mūsų ir savosios kalbos ir kultūros meilės ir giedresnių vilčių! Laisvė ir ateitis bus mūsų!

Dr. A. Trimakas,
VLIKo Pirmininkas

NAUJAUSIOS KNYGOS

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrėšta, kaina... \$2.50.

MURKLYS, A. Giedrius graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina... \$1.80.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina... \$2.00

LIETUVIŲ IŠEIVIJA Amerikoje, St. Michelso no vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina... \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl. kaina... \$1.00

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA STATAT. Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina... \$5.00

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

TUŽŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina... \$3.00.

VIENIŠI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

ANGLŲ KAIROS GRAFATIKA, 215 psl., kaina \$2.00

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

AŠAROS ir VEDYBOS

Jauna porėlė, 17 metų Gloria Kasoff ir jos būsimasis 19 metų marinas, Richardson negali apsisvesti, nes marinas neturi iš tėvo paveldėjimo, o prašyti nenori. Iš to visa ašaringa tragedija. Turint galvoje jaunųjų metus, vedybos nuo jų nepabėgs.

Iš pavergtos Lietuvos

Prekės prastos, derlius mažas

(Elta) Gruodžio 6-7 d.d. Vilniuje įvykusiame Lietuvos kom. partijos ek. plenumo posėdyje kalbėjęs pirmasis sekr. A. Sniečkus ("Tiesa" 287 nr.), kaip ir reikėjo laukti, visiskai pritarė Maskvoje lapkričio mėn. įvykusio plenumo nutarimams. Jis palietė ir Lietuvos ūkio, buities, partijos organizacijos bei kontrolės klausimus. A. Sniečkus paskelbė, kad toliau vystoma pramonė, kad galutiniais duomenimis per ketverius septynmečio metus (1959-1962) pramonės gamybos apimtis padidėsianti 1,6 karto palyginti su 1,3 karto, numatytais ankščiau. Lietuvoje sparčiau vystoma staklių ir įrankių gamyba, elektrotechnikos ir radio-technikos pramonė. Vis dėlto dar esama blogų, atsiliekančių įmonių. Per dešimtį 1962 metų mėnesių 96 įmonės, arba 17% visų įmonių, neįvykdė bendrosios produkcijos išleidimo plano. Našumo didinimo tempai tiek pramonėje, tiek ir statyboje esą vis dar maži. Pagal Sniečkų, o jis rėmėsi Maskvos plenumu, tik technikos pažanga būsiąs tas veiksnys, kuris įgalins pasiekti didžiausią darbo našumą ir sėkmingai išspręsti "materialinės-techninės komunizmo bazės sukūrimo uždavinius".

Pritardamas Maskvos nutarimams, Sniečkus dar teigė, kad vienai vadovaujant mokslinio tyrimo įstaigoms (suprantama—Maskvos,—E) būsią imanoma sparčiau naudotis mokslo, technikos pasiekimais.

Sniečkus savo kalboje Vilniuje pripažino, kad dalis Lietuvos pramonės įmonių išleidžia žemos kokybės produkciją. Pvz., net Maskvos "Pravda" dėl blogos avalynės griežtai kritikavo Kauno "Raudonojo spalio" fabriką (36% avalynės su defektais...), Kauno "Nevežio" fabriko gaminius vaikams vežimėlius, kurių nei kas nerori pirkti. Bėda ir su siuvimo gaminių kokybe.

Naujas dalykas, kuris, Sniečkus nuomone, prisidės prie pramonės darbo pagerinimo, tai sudaryti "patariamieji" gamybiniai pasitarimai, komisijos, per kurias darbininkai, tarnautojai, girdi, dalyvauja gamybos valdyme. (Kaip galima "patariamuoju" darbu dalyvauti valdyme?—E.)

Sniečkus teigė: neretai atsakingas vietas iškeliami darbuotojai, gerai nesusipažinus su jų dalykinėmis ir politinėmis savybėmis. Tai būtų užuomina, kad tie darbuotojai ir menki specialistai ir esą nepatikimi režimui žmonės.

Žemės ūkio srityje Sniečkus pripažino didelį vaidmenį gamybinėms valdyboms, esą jų dėka organizuota sėja, nuimtas derlius. Tačiau, girdi, dėl nepalankių oro sąlygų žemės ūkyje nepasiekta "numatytų radiklių", dėl to buvęs gautas mažesnis negu pernai žemės ūkio kultūrų derlius. Be to, Lietuvoje neįvykdytas grūdų ir kitų augalininkystės produktų pardavimo valstybei planas. Kad kolchozininkų būklė ir toliau sunki, tai liu-

dija Sniečkaus žodžiai, kad siais metais "siek tiek padidėjo jų piniginis apmokėjimas už darbdarinius." Jiem avansuoti per 9nis 1962 m. mėnesius buvę išmokėta 25 mil. rublių, tai sudarą 25% daugiau, negu pereiniais metais. Girdi, vis dar esą trūkumų atlyginant kolchozininkams, jiems mokant avansus. Sniečkus nurodė: didelė dalis lėšų, skirtų kolchozininkų darbui apmokėti, panaudojama... išpūstam valdymo aparatui išlaikyti.

Zinoma, Chruščiovą nusižiūrėjęs, ir Sniečkus aiškina kukurūzų naudą ūkiams, girdi, Lietuvoje dar nesąjais prarastas pasitikėjimas. Iki gruodžio 1 d. kolchozai ir sovchozai išsiskyre kukurūzų paseliams 132 tūkst. hektarų.

Partinis vadovavimas Lietuvoje stiprinamas, nes juk taip nutarta Maskvoj. Sniečkus paaiškino, kad Lietuvoje naujai sukuriama zoniniai pramoniniai gamybiniai partiniai komitetai. Dabar sudaromi gamybinių valdybų partiniai komitetai partijos rajonų komitetų teisėmis. Tų gamybinių valdybų ligi šiol buvo 34, ir dabar jų skaičius pakeliamas ligi 41. Biurokratinis aparatas plečiamas — taigi gam. valdybos partinio komiteto aparate būsią 10-12 inspektorių organizatorių, jiems vadovausiąs partinio kom. sekretorius. O iš viso tokio partinio komiteto aparate bus net "apie 21 atsakingas darbuotojas". Kiekvienam gam. valdybos part. komitetui vidutiniškai priklausys 50 kolchozų, sovchozų, RTS (remonto, traktorių stotys), M. MS (mašinų, melioracijos st.) ir kt. pirminių partinių organizacijų. Kaip nurodė Maskvos plenumas, ir Lietuvoje keičiama LKP CK struktūra, sudaromi: ek. prezidiumas, du biurai—vienas pramonės ir vienas žemės ūkio gamyboms vadovauti.

Jau siunta, JAV keliant bylą komunistams

(E) Washington, JAV, iškelus bylą komunistams, gruodžio 10 d. šį įvykį komentuoti pavesta Vilniaus radio bendradarbiui Levinui. Jis piktai puolė JAV įstatymus, komunistus Amerikoje apibūdino kaip "dorus žmones, karštus patriotus ir liaudies interesų gynėjus". Tariamą komunistų persekiojimą Levinas sulygino net su Hitlerio metodais ir piktinosi, kad komunistams, girdi, norima prikerkti etiketę "svetimo krašto agentai". Levinas piktinosi ir dėl to, kad maždaug tuo pačiu metu iš įvairių miestų į Washingtoną buvo pakviesti liudyti į antiamerikinės veiklos posėdžius asmenys, dalyvauja judėjime "kovojant už taiką" ir pan. Girdi, visi mėginimai JAV se pasmerkti komunistus turėsią sužlugti, o pasaulis įsitikinsiąs, kad į kaltinamųjų suolą pasodinta Amerikos demokratija. (Gruodžio 17 d. teismo sprendimu JAV komunistai jau nubausti stambiomis piniginėmis baudomis.—E.)

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskirti "Keleivį". Kaina metams penki doleriai.

BANDITAI APIPLĖŠĖ PASTO VEŽIMĄ

Pasto inspektorių (policininkų) viršininkas Bostone William F. White (dešinė) aiškina laikrastininkams, kaip trys banditai, vienas iš jų persirengęs paštininku, apiplėšė pasto vežimą ir pavogė maždaug 2300 dolerių. Tas atsitiko 4 mėnesiai po to, kai kiti banditai pavogė pusantro milijono dolerių iš pasto vežimo netoli nuo Plymouth, Massachusetts. Banditai seniau vengdavo pasto pinigų, bet dabar apsidrąsino...

1926 metų perversmas

ANDRIUS VALUCKAS

(Tęsinys)

Tariamasis Smetonos išrinkimas

Jau matėme, kad Šilingas parašė raštą generaliniam štabe atseit sveikinimą, kurį perskaitė Plechavičius ir kuriame Smetona buvo pavadintas Tautos Vadu. Dr. K. Grinius tvirtina, kad Smetona jam parašė laišką per generolą Nagevičių, kuriame prašė, kad prezidentas Grinius jį paskirtu Tautos Vadu. Pagaliau to pat reikalavo iš Griniaus Mačiūka ir Plechavičius. Tas rodo du dalykus: 1. Smetona aiškiai stovėjo už fašistinių perversmų ir 2. Smetona nebuvo tikras seimo rinkimų duomenimis, todėl norėjo iš karto eiti prie diktatūros. Reikia tik stebėtis to žmogaus politiniu naivumu, kad tokį su demokratijos dvasia nesuderinamą reikalavimą jis statė demokratijos krašto prezidentui dr. K. Griniui, kuriam demokratinė konstitucija buvo šventa.

Tik kada šitas, perversmininkų mąnymu, užtikrintas ir lengvas kelias į diktatūrą bei tautos vadus nepasiekė, Smetona buvo priverstas tartis dėl jo išrinkimo seime, kitaip tarus, Griniaus užsispyrimas privertė jį pasirinkti vienintelį kelią, kurį numato Konstitucija. Kai dėl jo kandidatūros krikdėmai sutiko, tai patys rinkimai buvo tik formalumas.

Gruodžio 19 d. kai kurie seimo nariai gavo nepasirašytus kvietimus dalyvauti 12 val. seimo posėdyje naujam prezidentui rinkti.

Seimo posėdį turėjo atidaryti seimo pirmininkas dr. Jonas Staugaitis, kuris, perversmininkų verčiamas, kartu su vicepirmininku S. Kairiu iš tų pareigų nepasitraukė, o prezidentui atsisitūdyti, kartu ėjo ir tas pareigas. Kada seimas susirinko posėdžio, tai seimo pirmininkas nepasirodė ir teko jo gerokai palaukti. Apie tai rašo Grinius:

"Savanoriai ir kitoki detektavai ėmė ieškoti pirmininko. Niekur nesurado. O tada savanoriai-karininkai, daugiausia lakūnai, įkurstė po gyventojų butus ir areštuodavo, ką įsižiūrėję. Dr. J. Staugaitis, nenorėdamas su tokiais svečiais nakčia savo bute susitikti, nudažė vakare į Raudonojo Kryžiaus ligoninę, palai-

gulus bažnyčioje, ir apsinakvojo gimdyvių atskirame kambaryje... Tada tautininkų šulai gen. dr. Vl. Nagius-Nagevičius su grafu Zubovu atbėgo pas sergantį ir lovoje gulintį M. Slezavičių, ir vienas iš jų "puolė į sąnarius", tariant pagal Seireiskio 1923 m. lietuvių-rusų žodyną, melste meldė, kad pasakytų, kur yra dr. J. Staugaitis. Bet M. Slezavičius patalsi nežinojo, kad dr. J. Staugaitis buvo apsinakvojęs tarp gimdyvių moterų."

Dr. J. Staugaitis, gerai išsimiegojęs, nuvyko į seimo posėdį, jį atidarė ir atsistatydino. Seimo posėdį dalyvavo visas krikdėmų blokas pilname sąstate, 30 atstovų, trys tautininkai, 2 ūkininkai, partijos, vienas klaidpėdis, vokiečiai Kinderis, trys lenkai ir ginkluoti karininkai. Sovietiški rinkimai!

Nauju seimo pirmininku išrinktas Aleksandras Stulginskis, pirmuoju vicepirmininku kun. Mykolas Krupavičius, antruoju vicepirmininku Kazys Ambrozaitis. Paskelbus prezidento rinkimus, kun. Antanas Smulkšius, visų lietuviškų partijų, dalyvaujančių seimo posėdyje, vardu pasiūlė kandidatą Antaną Smetoną, už kurį buvo paduoti 38 balsai, 2 susilaikė ir 2 balsai tušti, tad jis ir paskelbtas išrinktu, aiškiai nusižengiant Konstitucijai, kuri reikalauja, kad seimo posėdyje prezidentui rinkti dalyvautų absoliutinė visų atstovų dauguma, taigi bent 43, o dalyvavo tik 42. Kada Smetona išstūmė Voldemarą, tai šis rašinėjo, jog Smetona buvęs neteisėtai išrinktas, o tuo tarpu jis, Voldemaras, buvęs paskirtas ministru pirmininku teisio prezidento dr. K. Griniaus... Užtenka prisiminti, kad tas pats seimas už Grinių, renkant jį prezidentu, padavė 50 balsų. Taigi Smetona buvo išrinktas ir neteisėtai ir prieš didžiulios gyventojų valią.

Smetonos priesaiką priėmė Kauno metropolitas Skvireckas. Smetona iškilmingai prisiekė:

"Aš, Antanas Smetona, priisiškiu Visagaliui Dievui, Trejybės Vienam esančiam, visoms savo pajėgomis rūpintis respublikos ir tautos gerove, saugoti

Konstituciją ir įstatymus, sažiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas. Taip man, Dieve, padėk, Amen."

Ir vėl — kas žodis, tai melas.

Jeigu kam dar ir buvo kokių abejonių dėl krikdėmų aikyenos perversmo atžvilgiu, tai tas abejones išsklaidė jų bloko visų atstovų dalyvavimas Smetonos rinkimų komedijoje, kun. Smulkšio kalba prieš rinkimus ir kun. Krupavičiaus sveikinimo kaita, atseit, lyg ir dvasiškas palaiminimas po rinkimų tų jų spaudos laikytera. Rytas 1926 m. gruodžio 20 d. Nr. 286 taip rašė:

"Atst. M. Krupavičiui sveikinant naujai išrinktąjį prezidentą ir linkint jam Dievo pagalbą, stiprybę, ištvermę ir, ištiesus jam ranką, ministeris pirmininkas prof. A. Voldemaras juodviejų draugiškai suglaustas rankas suspaudė savąja ranka, lyg simboliškai jungdamas didžiam tėvynės darbui jų asmenyse tautininkų ir krikščionių demokratų visuomenes, lyg suburdamas tas dvi tautiškas krašto jėgas viename pasiryžime, kas taip gražiai jau įvyko ir esame tikri—truks ir toliau didžiausieji Lietuvos gerovės ir josios laisvės."

Nors toje kalboje kun. M. Krupavičius ir džiaugėsi, kad "Šią istorinę valandą, kai padėti naujos tautinės santvarkos pamatai...", nors salėje kilo triukšmingos ovacijos, kada tos trys perversmininkų vyriausių vadų rankos buvo apjungtos, bet kokia juokinga, nenuoširdi ir veidmainiška buvo šios fašistinės šventos trejybės sąjunga, geležinė vienybė, mes matome dabar iš tolimos istorinės perspektyvos: ji subyrėjo, kaip nebuvusi, o tie trys asmenys, vyriausieji konspiratoriai, susiplovė tarp savęs nepasidalindami grobiu... Bet tuomet visą Lietuvą buvo priversta tą vienybę priimti už gryniausią pinigą, nes taip skelbė kunigai iš sakyklų, valdžios, tautininkų bei krikdėmų spauda ir radijas.

Smetona, iš seimo rūmų lydimas min. pirmininko A. Voldemaro, teisingumo min. Šilingo, krašto aps. min. Merkio, perėjo kariuomenės spalteriais apstatytą Seimo gatvę ir nuėjo prezidentūron.

Dr. K. Grinius sutiko Smetoną ir, perduodamas pareigas, pasakė tokią sveikinimo kalbą:

"Šitie rūmai neturi rakto. Bet čia saugomas nematomas raktas — raktas į Lietuvos ateitį. Aš laimingas, galėdamas perduoti šį raktą įžymiam mūsų valstybės veikėjui, tiek daug nusipelnusiam mūsų tautai. Leiskite Jums palinkėti, ponas Prezidente, laimingai vairuoti nepriklausomos Lietuvos vairą, įtvirtai laikytis 1922 m. Konstitucijos, vesti mūsų kraštą pažangos keliu ir užtikrinti šviesią ateitį mūsų tautai, kurios sūnūs mes visi esame."

Smetona į labai mandagų Griniaus palinkėjimą atsakė karingai piktai, melagingais kaltinimais spiovė jam į veidą:

"Man tenka perimti valstybės vairą sunkią mūsų tautai valandą. Pavojuje buvo atsidūręs pats mūsų valstybės gyvams. Deja, ankstesni krašto vadovai ne tik nematė prarajos, kurią mes ritamės, bet patys prisidėjo prie minios demoralizavimo. Patriotinės krašto jėgos buvo priverstos pašalinti juos iš

Saldus, bet gerklė nelenda

(Sovietinis gyvenimas sovietinėje šviesoje)

O jau tas sovietinis gyvenimas gyverimėlis! Visaip jis minkomas, įvairiai rauglį, namas ir kepat vis prisivylam—murzinoji pusė pavirsiu išskyla.

Ar taip seniai Sovietijoje komunizmo ugdytojai kalbėjo, kad Sovietų Sąjungoje vagių ir plėšikų nesama. Žinoma, niekas tuo netikėjo. Netikėjo ir tie, kurie taip skelbė. O spauda sučiaupus lūpas tylėjo, tų visų negerovių neminėjo.

Ar taip seniai toji pati spauda gyrėsi, kad naujai įvestas sovietinis rublis esąs tvirtiausia pasaulio valiuta. Girdi, štai net variniai, sidabriniai smulkieji pinigai vienetai paleisti apyvarton. Būta ar nebūta visų ištikinimo, kad naują rublį į gyvenimą įvedus, jis bus tvirtas, bet panašiai kalbėta. Itikinėta, kad dabar Sovietų Sąjungoje svetima valiuta spekuliacija nėra imanoma, nes kas gi panorės pajėgesnį rublį keisti į nevertingą svetimą pinigą. Oficialiai net rublio kursas paskelbtas dešimčia kapeikų brangesnis už dolerį! Pama, nyk, kokia tvirtovė!

Deja, su to naujo rublio įvedimu spekuliacija svetima valiuta, ypač doleriu, da labiau padidėjo. Reikėjo įvesti net mirties bausmę tiems, kurie tokia spekuliacija išdrįso verstis. Ir... teismų sprendimais Vilniuje, Minske, Maskvoje ir kitur buvo kelios partijos tokių spekuliantų sušaudytos. Atrodė, kad jau tai spekuliacijai atėjo galas. Deja, sovietintąs žmogus, kaip nepasitikejo, taip ir nepasitiko sovietinė santvarka ir jos ramsciu—rubliu. Ir net mirties grasinamas jis ieško patovesnių vertybių.

Nauji išradėjai

Štai spalio 21 d. Kijevo komunistų dienraštis juodu ant balto pranešė, kad sulektos jau dvi šutvės pinigų padirbėjų. O kas tie "didieji naujo pinigų išradėjai"? Nagi visi jauni vyrai ir neabejotinai kompartijos nario knygelės savininkai, kartų naujosios klasės atsakingi varovai—Grigorius Fraiberg, "Točnoje mechanika" dirbtuvės viršininkas, Tandler, "Šestaja piatiletkā" artelės brigadyrius, Riapalov,

savo kelio. Mano, kaip ir kiekvieno lietuvių, šventa pareiga ginti Lietuvos valstybę ir tautą šiuo tragiškiausiu jos gyvenimo momentu. Tik vykdydamas šią pareigą, pasiryžau priimti uždedamą man sunkią našą."

Kas Smetoną taip supykėdė? Ar Griniaus atsakymas paskirti jį iš karto tautos vadu, ar seimo rinkimų blogi rezultatai, ar Griniaus įsakmus priminimas laikytis tos Konstitucijos, kuriai jis, Smetona, ką tik iškilmingai prisiekė ir buvo pasiryžęs tuoj pat, prie pirmos progos, ją sulaužyti, kopdamas į išsvajotą tautos vado sostą?..

Jis žadėjo ginti Lietuvą nuo pavoju, o kada tikras pavojus užklupo, tai nesiėmė jos ginti... Gal būt, vargšelis, tikėjosi tuo nors kiek pateisinti savo įžulų veržimąsi į valdžią, nes juk niekas netikėjo, kad jisai prieš savo norą rėpė prieš tas pareigas... (Rus daugiau)

kazkokios dirbtuvės viršininkas, Moldavianski, anglies sandelių prižiūrėtojas, inžinierius Pečerski ir kiti miklių pirštų sumanūs vyrai, raudos "sovietiski čelovek" formacijos asmenybės.

Tokių išradėjų-racionalizatorių į teismo suolą sės dar ne viena dešimtis.

Pradžioje jie padirbinėjo smulkius metalinio pinigų vienetus. Presą spaudimui nusipirko iš valdžios sandėlio už 16 tūkstančių. O iš kur kitur įsigys tokio darbo įrankį? Šalyje, kur socializmas jau įgyvendintas ir žengiamas jau į komunizmo stadiją, visa yra nacionalizuota kartu su gyvu žmogumi. Juk tie nauji pinigų padirbėjai ne privatus vertelgos iš buržuazijos laikų užsilikusieji. Komunizmo šalis jau susilaukė 45 metų amžiaus, taigi senosios buržuazijos nėra nė likučių, jos ir sušaudyti kaulai jau seniai subyrėjo. O jeigu kokių nors stebuklu dar kuris tos buržuazijos atstovas išliko iki šiol gyvas, tai jis yra saugiai užtvartas vergų stovykloje.

Vėliau tie naujieji "išradėjai", pinigų padirbėjai, apsigalvojo, kad smulkių monetų padirbimas reikalingas daug darbo, o naudos mažą.

Sovietų Sąjungoje yra didelė paklausa dar iš carinės Rusijos laikų užsilikusių aukšinių penkrublių ir dešimt rublių. Taigi sumesta spausdinti aukšines penkrubles... Sovietų Sąjungoje retai kas nesiverčia melu. Gal tik tie, kurie vergijoje užplakti jau nebeturi jokios vilies gyventi. Šiaip gi suktybė ten yra visur išgalejusi, nes be sukčiavimo, be "kombinacijos" negyvensi. Tuo šūkiu pasinaudojo ir pinigų padirbėjai. Jie pradėjo gaminti penkrublines tik paauksuotas. Na, ir susilaukta negirdėto pasisekimo. To kiuose miestuose, kaip Leningradas, Maskva, Odesa, Lvovas, Černovica, Grozny, jau nekabant apie Kijevą, atsirado savanorių to pinigų platintojų. Išdygo pogrindžio visa organizacija. Pradžioje tų monetų buvo pagaminta tik 200, o paskui jų pasiekė 2,000 ir t.t. Vadinas, pa(Nukelta į 7-ą psl.)

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos keis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiiais ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

GERIAUSIA DOVANA

Jeį galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje", kaina minkštas viršelis \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Apynių yr, Maik!
— Sakyk: laimingų Naujųjų Metų, o ne "apynių yr."
— Orlait, Maiki, dėl tokių niekų nesibarsime, ba Naujus Metus reikia pradėti gražiai. Aš jau turiu sugalvojęs ir naują skymą šioms metams.

— Ir vėl "skymas". O kodėl ne planas?
— Tai tu vistiek nori su manim bartis?

— Bartis aš nenoriu; aš tik noriu, kad tėvas geriau kalbėtųm lietuviškai.

— Bet aš noriu, kad tu leistum man pasakyti apie mano planą.

— Gerai, gerai, tėve, sakyk.

— Nu, tai tylėk ir klausyk. Kai dabar pradėdam naujus metus, tai turim užsimoti geriams darbams. Turime sudaryti gerą komitetą ir ieškoti nuskendusius skarbų.

— Gal norėtum iškelti nuskendusį "Titaniką"?

— Ne pro šalį būtų ir tai pamislyti, ba su tuo šipu taipgi daug Dievo dovanos velmas nunešė į marių dugną. Ale dabar, Maiki, būtu negeras laikas tuo užsiminti, ba prasidėjo žiema, tai niekas nenorės sušlapti to šipo ieškant. Žiemos metu, Maiki, geriausia būtų paieškoti tų skarbų, ką nuskendo visokių kasierių kišenėse. Ve, gazetos rašo, kad Čikagos žurnalistas izdas nuskendo. Sako, buvo kasierius, o dabar nėra. Buvo izdas, o dabar nėra. Izde buvę du tūkstančiai dolerių, o dabar ir tų nėra. Buvo paskirta revizijos komisija, kad to skarbo paieškotų, ale negalėjo nieko surasti. Rokuojasi, viskas nuskendo, kaip "Titanikas".

— Bet tai Chicago žurnalisto reikalas, tėve. Jeigu jų revizijos komisija negalėjo nieko surasti, tai ką mudu galėtume padaryti? Be to niekas mus ir neprasė kištis į jų reikalus.

— Nu, tai yra kitokių skarbų, kurių reikėtų paieškoti, Maiki. Ve mūsų Saubostone ant Brodvės buvo garsi lašinių klumpanija, ką pardavinėjo šėrus ir už gautus pinigus siuntė Lietuvon lašinius. Jeigu gerai atsimenu, tai ir aš jos šėrą buvau nusipirkęs. Dabar jau apie

tą lašinių biznį nieko negirdėti. Atrodo, kad nuskendo. Tągi aš norėčiau savo pinigų atsimiti.

— As, tėve, lašinių kompanijos neatsimenu. Gal ji taip vadinosi?

— Turėtum atsiminti, Maiki, ba tie lašiniai bus pridare daug bėdos ir Lietuvos krikščioniškiems demokratams.

— Kodėl?

— Todėl, Maiki, kad ant kožnos lašinių palties buvo įspaustos litaros U.S.A., o krikščionys norėjo juos pardavinėti Lietuvos kariuomeni kaip Lietuvos lašinius, taigi reikėjo tas litaras išskusti. Niekas nebūtų to žinojęs, ale kai Lietuvos valdžia paėmė laudininkai su socialdemokratais, tai pradėjo tuos lašinių skutikus imti už kalnių ir traukti į teismą. Jų advokatai aiškino, kad literos U. S. A. reiškia ūkininkų Sąjungą Aleksote, vadinasi, lašiniai buvo lietuviški; ale nieko nematijo. Todėl daugelis tų lašinių skutikų turėjo bėgti net Brazilijon. Tai matai, ką iems padarė Saubostono lašinių klumpanija.

— Ar tai jos lašiniai Lietuvoje buvo skutami?

— Nu, kam tu mane klausai? Juk tu turėtum geriau žinoti.

— Ar daug pinigų buvai jon idėjęs?

— Jau nebeatsimenu, Maiki.

— Jeigu nebeatsimeni, tai nē reieskok — Ale buvo ir daugiau tokių biznių, ką nuskendo su Amerikos lietuvių doleriais, Maiki. Tu, turbūt, atsimeni Lietuvos Atstatymo bendrovę. Ji žadėjo sugriautą Lietuvą atstatyti. Mes sudėjome jai apie milijoną dolerių. Bet ir ji nuskendo.

— Kalti buvo jos kapitulai, tėve.

— Nu, tai pasakyk, kur čia teisybė? Juk sudėti mūsų pinigai negalėjo kaip kumparas išgaruoti. Jeigu dabar jų nėra, tai turi būti rankos, kuriose jie buvo sudėti. Kodėl negalima būtų jų rankų surasti? Gal tada ir mūsų pinigai atsirastų? Tu, Maiki, turi gerą galvą, tai pamislyk, gal ką nors išfigūruosi, o aš tuo tarpu užtrauksiu šviežių dumų.

MŪSŲ KNYGŲ MOTINA

J. Vlks

Mūsų išeivijos spauda beveik nepastebėjo, kad 1962 metais suėjo 415 metų nuo pirmosios lietuvių kalba spausdintos knygos "Catechismusa Prasty Szadei, Maksas skaitima raschta yr giesmes dėl kriczianistes bei del berneliu iaunu nauiey suguldytas Karaliauczuai Vill dena Meneses Sausia, Metu uszgimima Dieva M. D. XLVII".

Tai liuteronų kunigo Martyno Mažvydo parašyta ir išleista knyga. Nedaug kas iš ano meto kultūringesnių tautų anksčiau už lietuvių pasirodė su savo pirmomis spausdintomis knygomis taip pat religinio turinio.

Idomu, kad iki šiol nėra nustatyti M. Mažvydo gimimo metai, o taip pat ir gimimo vieta. Dėl to ginčijamasi: vieni teigia ir prileidžia, kad jis gimė kur nors Žemaitijoje — Kražuose ar Viduklėje, kiti spėja jį gimus Prūsų Lietuvoje, ar kur kitur. Kai kas linkęs manyti, kad ir Mažvydo būta prūsų, tai yra lietuvių tautai giminio, kilusio iš tų prūsų, kurie kovose su kryžiuočiais sunyko ir galop galutinai sutirpo tarp savo kaimų lietuvių, vokiečių, ir gal kai kurių slavų giminių.

Taip pat nėra tiksliai nustatyti ir jo pavardė. Įvairiuose raštuose aptikta vis kitaip jo pavardę rašant: Masvid, Masvydas, Mossuid, Magcuvidius, Možvid ir dar kitaip.

Nėra aišku, kuriai tikybai jaunuose dienose jis priklausė. Vienų spėjama, kad jo būta kataliko, bet vėliau jis palinko į tais metais Lietuvoje plintančią evangelikų tikybą. Kadangi tais metais Lietuvoje būta didelių nesu-sipratimų tarp įvairiai tikinčiųjų, tai kai kas prileidžia, kad Mažvydui teko iš Lietuvos pasislaikyti. Tuo atveju, gal jis ir buvo pirmasis išeivis, savotiškas DP.

Yra nepatikrintų žinių, kad 1539 m. M. Mažvydas mokėsi Vilniuje įkurtoje Kulviečio mokykloje.

Be to neklia jokių abejonių, kad 1546 m. rugpjūčio 1 d. Martynas Mažvydas įsirašė į Karaliaučiaus universitetą studijuoti. Karaliaučiaus universitetas buvo įsteigtas 1544 m. ir ilgas amžius spinduliavo visai Lietuvai. Dabar jis maskolių uždarytas.

Martynas Mažvydas gal buvo vienas pirmųjų lietuvių studentų Karaliaučiaus universitete. Ten mokslus baigęs, M. Mažvydas pradėjo kunigo darbą. Jis įvairiose Mažosios Lietuvos vietose klebonavo.

Jis parašė dar keletą knygelių, skirtų tikybos reikalsams. Jos visos buvo spausdintos Karaliaučiuje ir jau žymiai vėlesniais metais Karaliaučiaus universiteto knygynė aptiktos.

Cia tenka pastebėti, kad gruodžio 8 d. per Vilniaus radiją susovietintų Lietuvos knygų rūmų direktorius Antanas Buividas tarp kitko taip atsiliepė apie M. Mažvydo nuopelnus lietuvių spaudai:

"Pirmoji lietuviška knyga, Mažvydo 1547 metais išleistas katekizmas, yra visų lietuviškų spausdintų raštų motina. Nors ji buvo skurdus religinio turinio, nepuošni savo išvaizda, bet

kadangi ji buvo pirmoji knyga, skirta liaudžiai ir parašyta jos gimtąja kalba, ji yra brangiausias mūsų literatūrinis palikimas, kuriame mūsų literatūros istorijoje skiriama garbingiausia vieta.

Mažvydo katekizmas pradėjo ilgą ir istoriškai sudėtingą lietuviškos knygos kelią, kuris dažnai keitė savo kryptį, knygos turinį ir apdarą, kol iš religinio turinio knygų išaugo į pasaulietiškas, pasekė mūsų laikų lietuviškos knygos negincijama vertė, pagarbą vietą tarp kitų tautų literatūrinių lobų.

Tasai lietuviškos knygos istorinis kelias tai bene vaizdžiausias matomas mūsų respublikos valstybinėje knygų saugykloje, kuri yra T. Lietuvos Knygų rūmuose.

Cia sąlyginiam amžinam saugojimui surinktos visos lietuviškos knygos, nuo pirmosios — Mažvydo katekizmo, iki pastarosios dienos išėjusių spaudos leidinių. Knygų rūmų valstybinėje knygų saugykloje knygos sudėtos pagrėičiai, t. y. taip, kad lengviausia būtų matyti, kaip auga ne tik skaičius, kaip keičiasi ne tik išvaizda, bet ir turinys, nuolat įvairdamas svarbiomis ir aktu-

tiniais komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

Pagal nutarimą šių metų gruodį ir 1963 m. sausį teks rinkti naujus vadovaujančius partinius organus — juos rinks (žinoma, ir Lietuvoje — E.) gamybinių valdybų konferencijos, taip pat miesto, rajonų konferencijos, miestuose, pramonės ir žemės ūkio partinių organizacijų sričių ir kraštų konferencijos.

Sąjunginėse respublikose toliau pasilieka centro komitetai, tačiau įvedami CK Prezidiumai — vienas vadovauti pramonei ir kitas — žemės ūkiui.

Sovietinio gyvenimo stembėjai teigia: nuo Lenino dienų nebūta tiek gilių reformų partijos struktūroje. Kokie partijos ir Chruščiovo tikslai, ko jis siekia darbą ir lyg partiją suskaldydamas, šiuo metu sunku įžiūrėti. Gal ūkiniai sumetimai gamybinių valdybų par-

tiniai komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

Pagal nutarimą šių metų gruodį ir 1963 m. sausį teks rinkti naujus vadovaujančius partinius organus — juos rinks (žinoma, ir Lietuvoje — E.) gamybinių valdybų konferencijos, taip pat miesto, rajonų konferencijos, miestuose, pramonės ir žemės ūkio partinių organizacijų sričių ir kraštų konferencijos.

Sąjunginėse respublikose toliau pasilieka centro komitetai, tačiau įvedami CK Prezidiumai — vienas vadovauti pramonei ir kitas — žemės ūkiui.

Sovietinio gyvenimo stembėjai teigia: nuo Lenino dienų nebūta tiek gilių reformų partijos struktūroje. Kokie partijos ir Chruščiovo tikslai, ko jis siekia darbą ir lyg partiją suskaldydamas, šiuo metu sunku įžiūrėti. Gal ūkiniai sumetimai gamybinių valdybų par-

tiniai komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

Pagal nutarimą šių metų gruodį ir 1963 m. sausį teks rinkti naujus vadovaujančius partinius organus — juos rinks (žinoma, ir Lietuvoje — E.) gamybinių valdybų konferencijos, taip pat miesto, rajonų konferencijos, miestuose, pramonės ir žemės ūkio partinių organizacijų sričių ir kraštų konferencijos.

Sąjunginėse respublikose toliau pasilieka centro komitetai, tačiau įvedami CK Prezidiumai — vienas vadovauti pramonei ir kitas — žemės ūkiui.

Sovietinio gyvenimo stembėjai teigia: nuo Lenino dienų nebūta tiek gilių reformų partijos struktūroje. Kokie partijos ir Chruščiovo tikslai, ko jis siekia darbą ir lyg partiją suskaldydamas, šiuo metu sunku įžiūrėti. Gal ūkiniai sumetimai gamybinių valdybų par-

tiniai komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

Pagal nutarimą šių metų gruodį ir 1963 m. sausį teks rinkti naujus vadovaujančius partinius organus — juos rinks (žinoma, ir Lietuvoje — E.) gamybinių valdybų konferencijos, taip pat miesto, rajonų konferencijos, miestuose, pramonės ir žemės ūkio partinių organizacijų sričių ir kraštų konferencijos.

Sąjunginėse respublikose toliau pasilieka centro komitetai, tačiau įvedami CK Prezidiumai — vienas vadovauti pramonei ir kitas — žemės ūkiui.

Sovietinio gyvenimo stembėjai teigia: nuo Lenino dienų nebūta tiek gilių reformų partijos struktūroje. Kokie partijos ir Chruščiovo tikslai, ko jis siekia darbą ir lyg partiją suskaldydamas, šiuo metu sunku įžiūrėti. Gal ūkiniai sumetimai gamybinių valdybų par-

tiniai komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

Pagal nutarimą šių metų gruodį ir 1963 m. sausį teks rinkti naujus vadovaujančius partinius organus — juos rinks (žinoma, ir Lietuvoje — E.) gamybinių valdybų konferencijos, taip pat miesto, rajonų konferencijos, miestuose, pramonės ir žemės ūkio partinių organizacijų sričių ir kraštų konferencijos.

Sąjunginėse respublikose toliau pasilieka centro komitetai, tačiau įvedami CK Prezidiumai — vienas vadovauti pramonei ir kitas — žemės ūkiui.

Sovietinio gyvenimo stembėjai teigia: nuo Lenino dienų nebūta tiek gilių reformų partijos struktūroje. Kokie partijos ir Chruščiovo tikslai, ko jis siekia darbą ir lyg partiją suskaldydamas, šiuo metu sunku įžiūrėti. Gal ūkiniai sumetimai gamybinių valdybų par-

tiniai komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

Pagal nutarimą šių metų gruodį ir 1963 m. sausį teks rinkti naujus vadovaujančius partinius organus — juos rinks (žinoma, ir Lietuvoje — E.) gamybinių valdybų konferencijos, taip pat miesto, rajonų konferencijos, miestuose, pramonės ir žemės ūkio partinių organizacijų sričių ir kraštų konferencijos.

Sąjunginėse respublikose toliau pasilieka centro komitetai, tačiau įvedami CK Prezidiumai — vienas vadovauti pramonei ir kitas — žemės ūkiui.

Sovietinio gyvenimo stembėjai teigia: nuo Lenino dienų nebūta tiek gilių reformų partijos struktūroje. Kokie partijos ir Chruščiovo tikslai, ko jis siekia darbą ir lyg partiją suskaldydamas, šiuo metu sunku įžiūrėti. Gal ūkiniai sumetimai gamybinių valdybų par-

tiniai komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

Pagal nutarimą šių metų gruodį ir 1963 m. sausį teks rinkti naujus vadovaujančius partinius organus — juos rinks (žinoma, ir Lietuvoje — E.) gamybinių valdybų konferencijos, taip pat miesto, rajonų konferencijos, miestuose, pramonės ir žemės ūkio partinių organizacijų sričių ir kraštų konferencijos.

Sąjunginėse respublikose toliau pasilieka centro komitetai, tačiau įvedami CK Prezidiumai — vienas vadovauti pramonei ir kitas — žemės ūkiui.

Sovietinio gyvenimo stembėjai teigia: nuo Lenino dienų nebūta tiek gilių reformų partijos struktūroje. Kokie partijos ir Chruščiovo tikslai, ko jis siekia darbą ir lyg partiją suskaldydamas, šiuo metu sunku įžiūrėti. Gal ūkiniai sumetimai gamybinių valdybų par-

tiniai komitetai. Gamybinių valdybų skaičius numatytas pakelti iš ligi šiol buvusio visoje Sovietijoje 961 iki 1,500. Partijos vietos organai dabar visur stebėsime dvi atskiras veikiančias partines organizacijas — pramonei ir ūkiui.

aliois temomis. Žiūrint į pamečiui išrikiuotų knygų lentynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku. 1938 m. Lietuvoje buvo išleista 1299 knygos. Karo sukūrimas sumetė, 1939 m. išėjo jau tik 1,197 knygos. Bolševikams 1940 m. vasarą Lietuva okupavus, knygų spėjo išeiti tik 1,069. Tai susovietinta Lietuva knygų leidimo skaičiumi Lietuvos nepriklausomybės laikais pasivijo tik 1950 metais.

Neabejotina, jei Lietuva iki šiol būtų išlikusi nepriklausoma, būtų išleista daug daugiau knygų, negu dabar ten išleidžiama. Na, ir neabejotina vertingesnių.

Be politinės reikšmės, pri- skirtingos naujiems pakeitintynas, visų pirma, džiugina ir stebina tai, kad nepaliaujamai didėja lietuviškos knygos skaičius. O tai rodo, kad su knygų didėjančiu skaičiumi auga ir skaitytojų skaičius, stiprėja kultūriniai liaudies poreikiai.

Na, ir to panašimo pabaigoje pasigirta, kad 1950 m. buvo išleista 1,073 knygos, o jau 1960 m. — 2,206. Žinoma, gražu, kad knygų leidimas nors ir pavergtose Lietuvoje nemažėja. Tiesa, išleidžiama daug bevečių, kurios vėliau naikintinos, kaip štai įvairūs Stalio raštai, kompartijos ir susovietintos Rusijos istorija ir panašiai. Mat, kai kurios jų jau neatitinka Maskvos politinės krypties. O aplamai ir girtis veik nėra ku.

MOTERŲ SKYRIUS

Viena Ivano Denisovičiaus diena (IŠTRAUKA IŠ APYSAKOS)

Spausdinamoji ištrauka paimta iš Vilniuje leidžiamos "Tiesos". Apsakka buvo išspausdinta "Novyj mir" žurnalo Nr. 11. Tas žurnalo numeris tuoj buvo išpirtas, nes ta apysaka tai pirmasis kūrinys, kuriame pavaizduojamas gyvenimas Stalino katorgoje. Šitoj apysakoj aprašomas kalinio Suchovo gyvenimas minėtoje vergijoje. Ji, net "Tiesos" žodžiais tariant, "rodo tą žmogaus paniekinimą ir pasityčiojimą asmenybės kulto metais, pažeidžiant socialistinį teisingumą ir paminant žmogiskumo principus".

Autorius yra fizikos-matematikos mokytojas, 1941 m. buvo pašauktas į Tarybinę armiją eiliniu, karo metais kovėsi kaip artilerijos karininkas, už drąsą ir pasižymėjimą apdovanotas ordiniais. 1945 m. jis buvo neteisėtai apkaltintas ir nuteistas 8 metams katorgos. Dabar jis reabilituotas ir dirba mokytojo darbą. Savo apysakoje jis nieko neišgalvoja, tik aprašo, ką pats išgyveno, tik asmenų vardai pakeisti.

Tuos, kurie skaitė Tautvaidienės "Tautų kapinynas Sibiro tundroje" ar kitų buvusių Stalino katorgoje atsiminimus, Solženicino apysaka nenustebins, bet Sovietijoje ji sukėlė didelį susidomėjimą, nes ten apie Stalino katorgą niekas nedrįso rašyti, o jei ir rašė, tai niekam nerodė.

Nėra abejonės, kad Chruščiovas tą apysaką leido spausdinti, norėdamas nukreipti žmonių dėmesį nuo dabarties gyvenimo didelių sunkumų, bet reikia manyti, kad ją skaitantiems kils mintis, kad ir Chruščiovas su savo padėjėjais yra kaltas dėl to nereikalingo žmonių kankinimo ir naikinimo, nes jie buvo Stalino baisy sumanymų vykdytojai.

Red.

Penktą valandą ryto, kaip visada, davė ženklą kelitis — prie štabo barako plaktuku daužė į bėgi. Trūkčiojantis gausmas vos prasiskverbė pro storai apšalusis stiklus ir greitai nutilo: buvo šalta, ir prižiūrėtojai nesinorėjo ilgai vargintis.

Gausmas nutilo, o už lango, kaip ir vidurnaktį, kai Suchovas buvo nusileidęs nuo guloto savo reikalu, ta pati tamsa ir tamsa, tiksliai į langą žvilgčiojo trys gelsvi žibintai: du — už užtvarto ir vienas — vidur lagerio.

Ir barako kažkodėl niekas neskubėjo atrakinti, ir nesigirdėjo, kad budintieji būtų brozdinę rėčką ant lazdu, ruošdamiesi išnešti.

Suchovas niekada nepamigdavo, keldavo visada laiku — iki išsiskirstymo buvo pusantros valandos savo, o ne valdiško laiko, ir, žinantis lagerio gyvenimą, visada per tą laiką galėjo kai ką užsidirbti: kam nors iš seno pamušalo suraukti užvalkalą kumštiniams; turingam brigadininkui tiesiog į lovą panešėti sausos veltinius, kad jam nereiktų basom trypčioti aplink krūvą avalynės ir iškotis pačiam; arba perbėgti per asmeninių daiktų saugojimo kamerą, kai kam patarnaujant, pašluojant ar panešėjant krūvom gabenti juos į plovyklą — ten pavalgdins, bet tokių mėgėjų čia užtenka, net per daug, o svarbiausia — jeigu bliūdely kas nors užsiliko, nesusilaikys, imsi laižyti. O Suchovas tvirtai įsiminė savo pirmojo brigadininko Kazimino žodžius: Kazimino buvo senas lagerio vilkas, iki keturiasdešimt trečiųjų prasidėjęs jau dvyliką metų, ir pamainai, atvežtai iš fronto, plikoje proskynoje prie laužo kažkaip pasakė:

— Čia, vaikinai, taigos įstatymai. Bet žmonės ir čia gyvena. Lageryje štai kurie žūsta: kas atliekas laižo, kas pasitiki sanitarine dalimi ir kas pas vyresnybę įjungsta landžioti.

Kai dėl tų, kurie pas vyresnybę landžioja, tai, žinoma, jis perdėjo. Tokie save išsaugos. Tiksliai jų gyvenimas kito krauju apmokamas...

Zvabė šaltis. Jis dygiom adatom skaudžiai durstė Suchovą ir vertė jį užsikostyti. Šaltyje buvo dvidešimt septyni, Suchovas turėjo trisdešimt aštuonis. Dabar kas ką priveiks.

Ristele Suchovas nubėgo į baraką. Liniuotė buvo tuščia, ir lageris visos tuščias. Buto tai trumpas, tylus atokvėpis, kada jau viskam pasirengta, bet dar viliamasi, kad gal šį sykį ir nebebus išskirstymo. Sargyba tūno šiltoje kareivinėse, mieguistas galvas priglaudę prie šautuvų — jiems irgi ne pyragai tokiam šaltyje bokšteluose trypčioti. Budintieji pagrindinėje būstinėje krosnelėn užmeta anglį. Prižiūrėtojai baigia traukti paskutinį dūmą, rengdamiesi kratai. O kaliniai, jau visai susisusiautę visus savo draikalus, pasijusę visokiais virvagaliais, apsitūloję nuo smakro iki akių visokiais skudurais nuo šalčio, — guli viršum antklodžių ant gultų su veltiniais ir, užmerkę akis, ilsi. Kol brigadininkas riktels: "Kelt!"

Snūduriavo kartu su visais ir 104-ji brigada. Tiksliai brigadininko pavaduotojas Pavlo, krutindamas lūpas, kažką piestuku skaičiavo, tiksliai ant viršutinių narų baptistas Alioska, Suchovo kaimynas, švarutėlis, nusiprausęs, skaitė

PER ANKSTI KALBĖT APIE VEDYBAS?

Aktorė Jayne Mansfield su šuniuku ir italų filmų gamintojas Enrico Bomba susitiko New Yorke. Aktorė sako, kad dar per anksti kalbėti apie judviejų vedybas, nes ir ji dar nėra gavusi skirybų nuo savo vyro ir E. Bomba dar tik matė advokatą dėl skirybų. Bet anksti ar ne, aktorė apie tai kalbėjo ir visi suprato, kame vedybinis šuniukas pakastas.

Stasys Santvaras

ATSIGRĮZIMAS METUOSNA

Kas esat jūs, atskridę metai:

Ar ašaros našlės,
Ar pumpurai, kurie pražysti negalės,
Ar tik atodūsiai gležnos gėlės,

Lyg upei tekanciai, žmogaus gyvatai?
Kas esat jūs, atlėkę metai:
Ar brėkstanti diena,
Ar melės ilgesiu apsvaigusi daina,

Ar laimės troškulo svajonė kupina,
Ar niekieno nesustabdyti ratai?
Lyg vortinkliai, skrendą pagaire,
Lyg vilnys vandenų —

Mes bėgam iš savos būties trumpų dienų,
Pavargę nešam našta skausmo akmenų,
Pradingsim net savy neapsidairę.
Kas esat jūs, atbėgę metai?

Tik dūmų kamuoliai,
Į laiko vandenį nukritę aukso obuoliai,
Našlės širdis, pravirkusi gailiai,
Trumputė saulės įspena gyvatai...

(Iš ką tik išėjusios knygos "Aukos taurė", kuri gaunama ir Keleivio administracijoje. Knygos kaina \$2.50.)

savo užrašų knygutę, kurioje buvo perrašyta pusė evangelijos...

Ir štai brigadininkas prakarkė, atsistojo ir paskelbė:

— Simtas ketvirtoji! Kelk! Išėik!

Ir staiga visa brigada, snaudusi ar nesnaudusi, pakilo ir žiovaudama patraukė prie išėjimo. Brigadininkas devyniolika metų sėdi, jis į liniuotę nė minutės anksčiau neišgins. Pasakė — "išėik!", vadinas, daugiau nepratempsi...

— Apatinius baltinius atiminėja!..

Tokia jau lagerio dalia, ir Suchovas įprato: tiksliai ir žiūrėk, kad už gerklės tavęs nepagriebtų.

Kodėl — baltinius? Baltinius patsai viršininkas išdėvė! Ne, kažkaip ne taip...

Juk kratai stovėjo dar dvi neišrengtos brigados, ir visa 104-ji matė: iš štabo barako pasirodė režimo viršininkas leitenantas Volkovojus ir kažką riktėlėje prižiūrėtojas. Ir prižiūrėtojai, kol nebuvo Volkovojaus, šiaip taip slinkinėję-kratinęję, suerzėjo, puolėsi kaip žvėrys, o jų viršila riktėlėje:

— Marš... kinius atsi... sagstyt!

Ne tik kad lageriniai, ne tik prižiūrėtojai, sako, Volkovojaus bijojo net pats lagerio viršininkas. Pats dievas išgamą paženkino — tokią pavardę davęs — kitaip, kaip vilkas, Volkovojus nežvelgia. Tamsus ir ištįsęs, ir spitas — greitai šmizginėja. Išners iš už barako: "O čia kas susirinko?" Neišsisuksi.

Pirmiau jis dar rimbą nešiojosi, storą, kaip ranka iki alkūnės, odinį, susuktą. Pasakoja, kad BUR-e (BUR — sustiprinto režimo barakas) juo raižydavo. Arba per varinį patikrinimą susiburs lageriai prie barako, o jis slapčiom užslinks už nugaros, ir kad kirs rimbu per sprandą: "Kodėl rikiuotėn nestoji, dvėseliena?" Kaip banga nuo jo žmonės nuplaukdavo. Nusvilintas už sprando stver sis, nusišluostys kraują, tyli: kad ko gero, dar karcerio užtaisys.

Dabar kažkodėl jis rimbo nebenešioja.
(Bus daugiau).

KNYGA APIE KATINĄ

Siomis dienomis "Keleivis" išleido knygą, kuriai panašios iki šiol mūsų rašytojų rodos nebuvo. Tai knyga apie katiną, kuris pavadintas murkliausiu vardu — "Murklys". Taip pavadinta ir pati knyga.

Kai kas gali paklausti, kam tokios knygos reikia? Juk katiną visi matom ir gerai jį pažįstam.

Bet kaip tik dėl to, kad dažnai jį matom, tai niekad jo nestudijuojam ir dėl to labai mažai apie jį žinome. O jo gyvenimas ir papročiai labai įdomūs. Anglų literatūroje jam yra skirta nemažai vietos. Apie jį rašo The Practical Encyclopedia, The Cyclopaedia Britannica, The Book of Knowledge ir kiti informacijų šaltiniai.

Katinas priklauso keturkojų pasauliui, bet tame pasaulyje jis neturi draugų. Kai kiti keturkojai būriuojasi ir mėgsta savo draugijose būti, tai katinas slėpinėja patvoriais ir pakrūmiais vienas pats, visada tykodamas ką nors iš pasų užklupti ir papiauti. Jis mėgsta žudyti paukščius, peles, kiškius ir kitus gyvūnelius. Žudo juos ne tik dėl to, kad dažnai būna alkanas, bet ir dėl malonumo. Sučiumpa savo auką palamdo ją savo nagoose, paskui papiauna ir palieka. Jis gana malonaus pasitenkinimo iš to, kad gali sunaikinti kitą — tartum būti Stalino giminės.

Dėl to jis ir draugų neturi. Laidinių jo giminų yra nemaža — leopardai, lūšiai, pumos, jaguarai ir daug kitų — bet ir tie tokie pat žudikai ir vieni su kitais nesibiciuotauja: jie greičiau drasko vieni kitus, gal išskyrus tik vilkus, kurie dažnai telkiasi rujomis. Bet vilkų ir netenka su katinu gretinti, nes jie neegiminiai.

Nors žmogus jau seniai katiną prisijaukino — pirmiausia, rodos Egipte, — vis dėlto jis nėra prie žmogaus ir jo namų taip prisirišęs, kaip, sakysime, šuo, kuris taip pat iš laukinių paimtas. Kad ir gerai maitinamas, katinas dažnai namus pameta ir išeina sau medžioti. Kartais suerzėta, o kartais pasitenkusi laukinių gyvenimu. Tokia jau jo prigimtis. Jis mėgsta medžioti ir žudyti.

Ir knygoje "Murklys" aprašytas kaip žudikas. Nors pelės labai asargios ir vikrios, vistiek jis moka jų pasigauti. Jis pavojingas ir žvirbliams. Rodos, jo niekur nematyti, bet niekad nežinau, kur jis tavęs laukia. Kartais išsoka iš krūmo, kartais nuo tvoros, o kai kada ir nuo stogo. Tik strakt — ir jau turi žvirblį savo nago! Palamdo jį, pakamuoja, paskui sumamoja, apsilaužo ir džiaugiasi:

— Ai, koks gardus!

Pelės pirmutinės pradėjo galvoti, kaip to galvažudžio nusikratyti. Kilo sumanymas jį pakarti Praitaisyti kilpų, kur jis slėpinėjosi — gal pasismaugės. Bet atsirado geresnė mintis. Atiduoti jį šuniui. Bet ir vėl klūtis: kaip jį šuniui atiduoti? Juk šuo taip pat ne draugas. Jis pats mėgsta pelės medžioti. Užtinka kur žemę urva. Tuoj kiša nosį ir uosto. Jei tik užuodžia pelę, tuoj ir kasa. Ne, su juo negali būti jokių derybų. Pradėta galvoti apie lapę, apie vilką, bet vis nėra kaip su jais susitarti.

Žvirblių saskrydyje kilo sumanymas pakviesti vana-gą katinui sudoroti. Bet atsiminta, kad ir vanagas žvirblius gaudė. Bus blogai. Galų gale padaryta sutartis su varnomis, ir tos užklupo katiną, kai tas prie urvo laukė pelės. Prasidėjo baisi kova. Iš pradžių trys, paskui septynios varnos pradėjo jį atakuoti, norėdamos iškapoti jam akis. Bet katinas moka gintis: apsiverčia aukštelininkas ir ginas nagais, lygiai taip, kaip jo laukinis brolis leopardas. Ir išliko gyvas.

Tada pelės padarė sutartį su žiurkėmis ir, kai jis atėjo klotinam pelinėti, žiurkės jį užklupo iš visų pusių. Prasidėjo žiauri kova. Katinas klotį žiurkes vieną po kitos, bet jų vis nesimatė galo, puolė viena jų banga po kitos.

Kaip ta kova pasibaigė, skaitytojas galės sužinoti, skaitydamas knygą "Murklys".

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barboros Armonienės "Kryžiaus kelių" Sibire aprašymas, surašė A. L. Nasvytis, 222 pusl., kaina\$3.95.

THE RED STAR, rašoma apie komunistų įvykdytas žudynes Rainiuose ir kitur, daug nuotraukų, kaina\$0.75.

LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE vaizdai šio krašto lietuvių istorijai, gausiai iliustruota, parašė St. Mičelsonas, virš 500 puslapių, kaina kietais viršais \$5.00, minkštais viršais\$4.00 kaina\$1.25

ZVILGNSIS I PRAEITĮ, K. Žuko įdomūs atsiminimai, 477 psl., kaina\$5.00.

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl., kaina\$1.00.

DIENOJANT, "knygnešio karaliaus" siūnas Kipro Bielinio įdomūs atsiminimai, 464 psl., kaina\$6.00.

1905 METAI, Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina\$6.00.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽYNYNAS parašė Antanas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl., kaina\$6.50.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir suredavo Jonas Balyš, 472 dainos su gaidomis, Angliškai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbančioms, 112 pusl., kaina\$5.00.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA, parašė E. Vandervelde, vertė Vardėnas, kaina\$2.00.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT, M. Inkienė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis anglškai kalbančiam, 144 psl., kaina\$1.25.

ATLAIDŲ PAVESYJ, P. Abelkio romanas iš žemaičių kalbos praeities, 467 psl., kaina\$4.00.

NEMUNO SŪNYS, Andriaus Valcuko romanas iš 1935 metų Suvalkijos škinčių sukilimo prieš Sme-tonos diktatūrą. Pirmą dalį 380 psl., kaina\$3.00.

NEMUNO SŪNYS, Andriaus Valcuko romano antroji dalis, 426 puslapiai, kaina\$4.00.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Gaišius, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje, kaina\$8.50.

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina\$0.00.

SENOSIOS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausiu laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., geras popierius, kaina\$10.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 256 psl., geras popierius, kaina\$5.00.

ALTORIŲ SESELY, V. Putino-Mylaičio romanas trijų dalių. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsidėdė kunigystės išmokyti. Visos trys dalys įrašytos į vieną knygą, kietai viršai, 681 puslapis, kaina\$6.00.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
634 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

kurią, be abejo, pasistengs įsigyti. Ją parašė A. Giedrius. Svarbesnieji nuotykiškai tinkamai pavaizduoti dailininko V. Simankevičiaus iliustracijomis. Ji gaunama "Keleivyje". Kaina \$1.80. S. M.

OPOSUM ANT GALVOS

Berniukas Ricky Brautigam užaugino gyvulėlį, vadinamą oposum, kuris mėgsta vaikui ant galvos tupėti ir į platus pasaulį išauksčiau žiūrėti.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražiais kietais viršais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato, kaina\$5.50.

ŽEMAIČIŲ KRISTAS, P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laikų, kietai apdarai,\$3.50.

ŽEMĖ DEGA, J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl., kaina\$4.50.

ŽEMĖ DEGA, J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl., kaina\$4.50.

KODĖL AS NETIKIU I DIEVĄ? Atvira nuomonė, įdomūs argumentai. Kaina20 Cnt.

SOCIALIZMO TEORIJA, Trumpai ir aiškiai parodyta, kaip kietėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keičiasi. Kaina25 Ct.

LENGVAS BŪDAS ISMOKTI ANGLISKAI, St. Mičelsonas, 95 pusl., kaina\$0.75.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI, Populiari ir naudinga knyga šiuo metu klausimams sprasti. Kaina50c.

MILZINO PAUNKSMĖ, Balio Sruogos trilogijos istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, geras popierius, kaina\$2.50.

IŠJUSIEMS NEGRIZTI, M. Katiliskio mairiškasis aprašymas, kaip karui einant prie galo tiksliai lietuvių bėgo į Vakarų nuo rusų "vadovuotų", 536 psl., kaina \$5.00.

SAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučino atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina\$2.00.

SUZADĖTINĖ, J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl., kaina\$2.00.

MAŽUTI LIETUVA, parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Balyš ir J. Zilevičius, 326 psl., kaina\$5.00.

CEZARIS, Miro Jesulienė romanas trijų dalių, kietais viršais, 320 psl., 320 psl., 320 psl., kaina\$6.00.

NAUJA VALGIŲ KNYGA, parašė M. Mičelsonienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina\$1.25.

VISUOTINIS TVANAS, Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas? Kaina25 Cnt.

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS, Pagal Kautską, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina25 Cnt.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė dr. D. Pila. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapiai, kaina\$1.00.

TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ, Parašė Leonas Bluminas, Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo išpuolis buvo pasidarys Rusijos diktatoriumi. Kaina 25 Cnt.

DĖL LAISVOS LIETUVOS, Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina25 Cnt.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAL. RES. 32 psl., kaina25 Cnt.

VLIKŲ GRUPŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS, arba kodėl mums nereikia vienybės, 80 psl., kaina\$1.00.

ŽEMAITIES RASTAI, Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vadovėliai su rašytojos paveikslu, 123 puslapiai, kaina50 Ct.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Dirvai atsikius šį laišką spausdinti, prašau Keleivio redakciją jį išspausdinti.

Dirvos Redakcijai
Prašau neatsakyti patalpinti šį laišką Dirvos skiltyje.

1962 m. gruodžio 5 d. Dirvos 140 Nr p. J. V. atviru laišku klausia, ką veikia Lietuvių Bendruomenė Bostone ir kaltina jos pirmininką S. Grižį-Jurgelevičių, kad... "taip patvarkei bendruomenė, kad... griežti (visur mano pabrūkta, S. G.-J.) jau nebėra kam ir su kuo".

Atsaku kalbintį elis tvarka:

1. Lituanistinės mokyklos reikalai LB valdybai labai gerai žinomi, tik ji neturi priemonių priversti tėvus leisti vaikus į ją; jų ten neleidžia keli ir su batvakariu lankantieji tėvai.

Buvo labai gera proga p. Mažiulio paskaitos metu sudaryti tokias "visuomenines nuotakas," kad leistų, gal būtų pasėkė ir kiti.

LB žino ir mokytojų kompleksavimo sunkumus. Mokyklos vedėjas šmet daug vargo padėjo, kol prisipręš. Kitamet bus dar sunkiau, nes ir pats vedėjas žada pasitraukti.

Taigi, mokinių stoka—tik pusė bėdos, o mokytojų netekus—viskas sūstos!

Užtatai LB valdyba, tik perėjus pareigas, susirūpinę išteigti kursų lituanistinių dalykų dėstytojų pareigai ir mūsų studijuojančio jaunimo tarpo. Tam reikalui išrūpino nemokamas patalpas, gavo iš Lituanistinio Instituto Chicagoje programas, sudarė pirmąjį norinčių studijuoti sąrašą, bet... įklimpo beieškodama patyruusių dėstytojų ir visas darbas sustojo.

Si LB valdyba pradžia padarė, bet jos dienos greitai baigiasi. Naujai—linkime būti laimingai ir pradėta darba sėkmingai užbaigti.

2. Bostono Lietuvių Kultūros Klubas, "kalbant apie astronomiją," buvo sausakimiai prisikimšę žmonių iš Pietų Bostono, Dorchesterio, Jamaica, W. Roxbury, Cambridge, Somerville, Quincy, Arlingtono, Lexingtono, Dedhamo, Walthamo, Norwoodo, Brocktono ir kitų vietovių.

Gaila, kad p. J. V. per 10 metų ten kelio nesurado. O jis labai trumpas—nuo jo durų iki KK tik apie 15-20 minučių laiko!

3. Si LB valdyba surengė vienintelį "bankietį"—apylinkės veiklos dešimtmečio paminėjimą, kai tuo tarpu kitos organizacijos juos rengia kas mėnuo.

4. Maironis šmet Pietų Bostone viešai paminėtas du kartus—balandžio 1 d. Lietuvių Piliečių Draugijos, o lapkričio 4—Miesto Savivaldybės salėje ir abejuose būvau.

Pirmojo komitetas nieks nekvietė, antrojo—nėjau ir pasakiau dėlko. Tas priežastis pakartojau: Esu 4 organizacijų valdybose, dienių prieguliu dar kitatiek. Paprašytas, kai tik galio, ir ten ranką pridūdu. Tokiais reikalais šmet du kartus Chicago skraidžiau ir vieną kartą New Yorkan, bet p. J. V. niekur nesutikau.

LB Bostono apylinkės valdyboje esame dviese, o darbo—marios! Visur nespėju, visko neaprepiu.—Apiešite ir be manes! Ir anšioje. O aš tuo laiku atlikau kita labai nuobodų darbą, kurio kiti nesimė ir turėjau atlikti labai ribotą laiką.

Komitete būčiau buvęs šapelis tarp šulų, o čia pats jei ne šulų, tai bent geru tuinu darbą rėmiau.

Už tai toniturniai vilniečiai (tikriausiai Jeronimas Cienas) pilną glėbį ACIŲ atsiuntė—"la-

bai palengvinai mūsų darbą." Jie gi ten platina po viso pasaulio žymesnes bibliotekas dr. A. Šapokos Vilnius in the Life of Lithuania. Reikėjo padėti ir padėjau.

6. Prie St. Santvaro 60 m. minėjimo neprisidėjau ir atstovų nepasiūčiau (neturėjau ką ir bepasiusiti). Priežastis nurodžiau organizacijų atstovų susirinkime sudarant minėjimo komitetą ir čia jų nekartosiu,—užimtų daug vietos.

6. Dėl mano pavėluoto "prasišikimo" LE kritikuojančių straipsnių yra ir kitokios nuomonės pareiksimu.

7. Kad LB valdyboje esame tik dviese,—ne aš "patvarkiau." Bet kad visiem būtų aiškiau, pavartykim ir paskaitykim protokolus:

1962 m. kovo 3 d. visuotini minėjim susirinkimą atėjo valdybos pirm. išdėstymas, revizijos komisijos vienas narys ir du eiliniai, viso 5 žmonės. Pratesus laiką atėjo dar trys, bet anie du išėjo nesulaukę posėdžio pradžios. Ir vėl likome tik 6. Susirinkimas neįvyko ir teko šaukti kiti.

Kovo 31 d. dalyvavo 35 žmonės, bet, priešus prie valdybos rinkimų, prasidėjo vėjo malūnas: vieni kandidatus siūlo, o pasiūlytieji braukos ir taip keilom eilėm apeina visa ratą.

Tada atsistojes pareiškiau:—Pašvenčiau LB 3 metus, pridėsiu 4-us. Jauskite pareigą ir kiti. Palieka kandidatūrą ir inž. A. Škudžinskas sakdamas:—Nors mano sveikata ir silpna, bet jei juo kiti jaučiasi dar silpnesni, padirbišiu metus, gal ir tesėsiu.

Atsiranda ir trečias ir tokiu būdu išrenkama 3 asmenų valdyba. Tada kiti 5 leidžiasi išrenkami kandidatais.

Pasiskirsčius pareigomis, trečiasis valdybos narys netrukus pasitraukia, nes darbdavys pasiuntė jį universitetan vakarais pasibulinti, ir organizaciniam darbiui neliko laiko.

Kviečiami kandidatai vienas po kito atsisakė. Norėjau šaukti visuotinį susirinkimą ir atsistatydinti, bet mano nuosirdus bendradarbis sudraudė, sakdamas:—Kuo tu tikras, kad vėl nepasikartos ta pati istorija. Tu šauksi, o niekas neatėis. Tik laiką gaisinsim. Kiek padarysim, tiek bus gana.

Taip ir "griežiam" dviese, mielas pone J. V., laukdami didesnio tamtos orkestro, tik labai gaila — pasigendame susirinkimuose tamtos paties.

S. Grižis-Jurgelevičius LB Bostono apylinkės vald. pirmininkas.

NEPILIECIAM ŽINOTINA

Istatymas reikalauja, kad iki sausio mėnesio galo neturintieji JAV pilietybės, vyresni kaip 14 metų, turi registruotis. Tos pareigos neatlikusieji yra baudžiami.

Tam reikalui registracijos blankai (Adress Report Card I-53) gaunami pašte ar Imigracijos įstaigoje.

Užpildytą blanką reikia pačiam įteikti pašto pareigūnui. Paštu nesiųsti. Ligoniai, kurie negali patys blanko užpildyti ir jo įteikti paštui, tai gali atlikti per savo šeimos narius ar kitą pagalbą.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskaityti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

VIETINĖS ŽINIOS

GEN. PROKURORAS

EDWARD W. BROOKE

Naujas Massachusetts generalinis prokuroras Edward W. Brooke, 43 m. amž. advokatas, republikonas, buvęs Bostono Finansų Komisijos pirmininkas, išskėles didelius sukleivimus įvairiose įstaigose, pirmas neįgalus, kuris šioj valstijoje įrinktas į tokia aukštą vietą.

Adomas Oželis Jau 110 Metų Susilaukė

Philadelphijoje gyvena iš Lietuvos atvykęs Adomas Oželis, kuris šiomis dienomis minėjo savo 110 gimtadienį. Adomas atvyko į Ameriką 1904 metais atitarnavęs caro armijoje. Karo tarnybą jis atliko Petrapilyje, kur jam tekdavo ir caro Mikalojaus rūmus saugoti.

Iš A. Oželio 19 vaikų tik 5 dar yra gyvi. Jo žmona mirė 1945 metais. Jis pat 1940 metais nustojo dirbti siuvėjų dirbtuvėje, bet iki paskutinio laiko vis dar buvo judrus ir sveikas, tik dabar yra kiek silpnesnis ir mažai bevaikščioja.

Prieš kelis metus Phila-

SALDUS, BET GERKLĖN NELEND

(Atkelta iš 4-o psl.)

gal planą! Aišku, už auksinius rublius mokėta daug daugiau negu už popierinius, valdžios išleistus.

Pas tuos nusikaltėlius kratos metu rasta ir geros "žaliavos": 6 kilogramai aukso, 330 įvairių brangenybių, 48 auksiniai laikrodžiai, 10 brangių rankinukų, apie pusė milijono dolerių, 6 automobiliai. Visas tas turtas prašoka 10 milijonų rublių verte.

Visa tai ne koks išmislas, bet komunistinės spaudos jau nebeuptylėta ir viešai paskelbta tiesa.

Kaip matome, tiems paauksuoto rublio išradėjams pradžioje nepaprastai sekėsi. Bet įvyko mažas nesusipratimas. Vienas Kaukazo gyventojas nusipirko tu penkerių rublių savo dukros kraičiui. Iki jos vestuvių tuos brangių pinigėlius žemėn užkasė. Vestuvių dieną juos išsikasė. Nagi žiūri persigandęs — tos penkerublės sudirijusios! O buržuazinis auksas nerūdydavo! Ir jis sumetė, kad tai apgavystė. Pradėjo ieškoti tų tikrųjų kaltininkų per jų pačių agentus. Surado, idūko. Pareikalavo grąžinti, kas jo buvo sumokėta. Apgavuto būta plepio. Visą tą istoriją nugirdo čekistų ausys, ir štai nauja spekuliacijos byla, kuri tiek savo uždariais, tiek įrodymais, koks šešėliuotas tas sovietinis gyvenimas, nustelbia ir visas iki šiol buvusias panašios rūšies bylas.

delphijos gydytojų draugija buvo A. Oželis paskelbusi sveiko gyvenimo pavyzdžiu. Linkėtina Adomui sumušti visus ilgo gyvenimo rekordus ir dar ilgai stebinti žmones savo sveikata ir "seno krajaus" stiprumu.

Musų Kalendorių Baigiame Spausdinti

Mūsų kalendorius 1963 metams jau visai baigiamas spausdinti ir šią savaitę bus išvežtas į rīskyklą. Visi užsiskiusieji kalendorių greitu laiku gaus. Prašome siųsti užsakymus.

Turėjo geriausių norų kalendorių dar prieš Kalėdas pasiųsti užsiskiusiems, bet žmogus šaudė, o ragocius kulkas gaudė. Pasipainiojo viena kita klišis ir teko truputį pavėluoti. Bet neilgai teks laukti!

Kalendoriaus red.

Mirė Senatorius Robert S. Kerr

Naujų Metų dieną mirė senatorius Robert Kerr, buvęs Oklahoma valstijos gubernatorius ir senatorius iš tos valstijos nuo 1948 metų. Senatorius R. Kerr buvo vienas iš įtakingiausių senatorių ir ypač jo nuomonė daug reikė svarstant su federalinio izdo išlaidomis su sietais klausimais.

Sen. Kerr mirė sulaukęs 66 metų amžiaus. Jis gimė 1894 metais nustojo dirbti fermerių šeimoje, bet per savo apskurumą ir sumanumą buvo pasidaręs milijonieriu ir buvo turtingiausias senato narys.

ISPCSTA. PERGNYBTA

Tai naujausia mada, išpūsta, pergnybta, daro iš leidės darbščią skrudėlaite.

BUTAS WORCESTERY

6 kambarių geras butas antrame aukšte, puikus šilumos įtaisyimas. Prašome kreiptis asmeniškai: 41 Windham St. Worcester, Mass. (2)

KAMBARIAI FLORIDOJE

Floridos lankytojams kambarys vienam žmogui \$10, dviem \$15 per savaitę. Galima valgyti pasigaminti. Netoli nuo Lietuvių Klubu. Bet kas gali važiuoti mano adresu. Jei nebus vietos pas mane, tai suieksiu kambarį pas lietuvių. J. Stankus 1275 N. W. 40th St. Miami 42, Fla.

ADMINISTRACIJOS PRASŲMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skatotojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Alė Rūta, PRIESAUKA, Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina... \$2.50.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išaukleti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviais, 397 psl., kaina \$4.00.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRĮŽTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

Juozas Kralkauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Juozas Švaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kum. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Alovzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Alovzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Juozas Švaistas: JO SUZADĖTINĖ, premijuotas romanas iš Vincos Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJU GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Jurėis Gliuda, SIKSNO SPARNŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

TIKRA TEISYBĖ

Apie komunistus ją rasite Keleivio išleistoje knygutėje "Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą."

Joje rasite bendrų žinių apie Sovietiją, apie jos padėtį, kaip bolševikai paėmė valdžią, tvarko ūkį, kokia yra darbininkų padėtis, apie koncentracijos stovyklas, sąžinės laisvę ir t.t. ir t.t.

Ypač šiuo metu ji naudinga ir įdomi paskaityti. Jos kaina tik 50 centų.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00.

As Elzbieta Varnaite po vyru Dabazinskiene paieskau savo pusbrolio sūnaus Bronio Varnos (Warnos), girdėjau, kad gyvena Massachusetts valstijoje. Jis paeina iš Krūšių kaimo, Ramygalos rajono. Jis pats ar kas jį žino prašom parašyti adresu: Mrs. Elzbieta Dabazinskiene 81 Union St. Manchester, Conn. (2)

SV. RAŠTO TYRINĖTOJŲ SKELBIMAS

TEISMO DIENA ARTI
Biblijos studentai pataria: susiraskit sau vienintelį kelią išsigelbėjimui, ateikit prie sv. rašto, ten rasite Viešpaties patarimus, ką reikia daryti; peržiūrėkite faktus. Šiandien pasaulis eina prie sunaikinimo.

Brangūs draugai, matote patys savo akimis, šiandien ant žemės nėra teisingos valdžios, tai galima nuspresti iš Visagalinčio Dievo žodžio, iš to mes žinome, kas atsitiks pasauliui netolimoje ateityje. Kame gi galima surasti teisingą vadovą šioje su spaudimo ir sumišimo valandoje? Atsakymas yra toks: Biblijoje, kuri yra Dievo tiesos žodis, kuris duotas žmogui jį pamokyti teisybės keliu. (2 Tomo. 3:16 e.). O kur galima gauti Bibliją? Pas Biblijos studentus.

Visagalis Dievas davė savo pažadėjimo žodį, kad savo Mesiją Kristų Jis padarys savo teisingos valdžios galva ir kad jis valdys pasaulį teisybėje ir su teiks amžiną gyvenimą visiems paklusniems žmonėms.

Brangūs draugai, nemanykit, kad mirtino žmogaus galybė tai galės padaryti. Žmogus turi mirti, o Dievas amžinai gyvas. Iškokite tiesos. Dievo žodžio, kad galite surasti. Nustatytas laikas jau pasibaigė. Dievo karalystė yra čia pat, ir Armagedonos yra arti. Visos religijos yra priešingos Dievo karalystei. Aš prašau visų, eikite į Viešpatį: puse ir priimkit tiesą ir savo Viešpatį Jėzų Kristų.

(Bus daugiau).

Skelbia: William Shimkus, 3208 Lincoln Ave. Cleveland 34, Ohio

Mes turime pasiskaitymui lapelių ir knygutę įvairaus turinio tikėjimo klausimuose. Parašykite mums laišką, ar atvirutę, ir gausite nemokamai.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą. Samoningas lietuvis NEIESKOKI TITUR APDRAUDĄ, bet stoji nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikia SUSIVIENIJIMAS pelno neiesko, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų. SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats. SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

SLA kuopos yra žymesnė lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas. Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

LIETUVOS ŽEMELAPIS

Grazų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

Ar turi šitas knygas?

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina... \$1.50
LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina... \$0.75
LIETUVOS ŽEMELAPIS, kaina... \$0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmy tragedija, kaina... \$0.20
DEL PINIGŲ, 3 veiksmy drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina... \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina... \$0.25
STABMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina... \$0.10

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

SIELOS BALSAS, J. Smeltoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina... \$0.75

LSDP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina... \$5.00

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina... \$0.15
IS DĖMINES LONNELIS, K. Kraučius eilėraščiai, 124 psl., kaina... \$1.00

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYTI, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

KAP SENOVEJE ŽMONES PERISTADYDAVO SAU ŽEME, 28 psl., kaina... \$0.10

EILĖS IR STRAIPSNIAI (Kaip atsirado poezija, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina... \$0.25

MATERIALISTIKAS ISTORIJA JOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina... \$0.20

PAPARČIO ŽIEDAS ir kitos apysakos, A. Antarov, 45 psl., kaina 10 centų

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

SLIUBINĖ ISKILME, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina... \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI, kaina... \$0.25

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina... \$0.75

LAUDES DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina... \$1.50

VARPAS NR 3-4 (Vincos Kudirkos šimtmetis, Nepriklausoma ir paversta Lietuva ir kt. 59 psl., kaina... \$2.00

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina... \$0.25

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina... \$0.30

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

MES ATLEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laiškams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokiai pramogai bilety
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuve padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

GUBERNATORIUS

Endicott Peabody, naujas Mass. valstijos tvarkytojas perima valdžią.

Aukos Balfui

1962 metams baigiantis Balfio Bostono skyriui dar auksio:

Ant. Andriulionis ... \$61.50
Eug. Manomaitis ... 10.00
Kost. Dusevičius ... 5.00
Antanas Brickus ... 5.00
A. Baltušienė ... 5.00
Gruzdai ... 5.00

Viso ... \$91.50
Kiti auksio po mažiau.
Visiems auksiojusiems taria širdingą padėką

Valdyba

Kalėdinė eglutė

Teko matyti So. Bostono L. Piliečių Dr-jos gruodžio 23 d. surengtą Kalėdų eglutę draugijos rarių vaikams. Ji man padarė nekoki įspūdį. Tai buvo ne gražus šventinis dviasis pakelias parengimas bet paprasčiausias cirkas, kurio programą sudarė 3 menki klounai ir menkas filmas.

Draugija galėjo surengti vaikams gražesnę šventę. Tikėjime, kad ateityje tai bus padaryta.

J. V-gas

SLA 328 kp. įteikė premijas

Gruodžio 29 d. Sandaros salėje SLA 328 kuopa įteikė premijas už rašinį "Kodėl verta priklausyti SLA" Onai Verbiekaitė (\$35) ir Gintarui Karosui (\$15).

Programą pradėjo ir visą laiką jai vadovavo kuopos pirm. inž. Antanas Škudžinskas.

Sprendėjų komisijos protokolas perskaitė pirm. adv. Zuzana Salnienė. Ta prog. kalbėjo komisijos narys prof. Juozas Rautkys, Juo-

zas Lekys, Antanas Andriulionis, premijų sumanytoja Jadvyga Tumavičienė, Stasys Griezė-Jurgelevičius.

Kuopos pirmininko anūkė Nijolė Ivaskaitė ir Subatkevičiūtė gražiai padėklamavo. Be to, buvo parodytas filmas iš kuopos gyvenimo.

Deklamatorės ir trečioji rasirio varžybų dalyvė apdovanos kukliom dovanom, visi dalyviai pavaisinti.

Susirgo Firevičiai

Tomas Firevičius iš So. Bostono paguldytas Mass. General ligoninėje, kur jam padaryta sunkoka operacija. Ligonis sveiksta ir po savaitės tikisi ligoninėje apieisti.

Ieva Firevičienė namuose pavirto ir susižeidė koją. Gydomsi namuose.

Taigi Kalėdos Firevičiams nebuvo linksmos, bet N. Metai bus linksmesni. Linkiu jiems greičiau pasveikti.

Firevičiai Keleivį skaito nuo pat jo pasirodymo, vadinasi, 57 metus.

Keleivio skaitytojas

V. Dilba susiziedavo

Bostono universiteto studentas Vytautas Dilba, skautų Senujų lapinų būrelis vadovas, per Kalėdas susiziedavo su to paties universiteto studente Dana Liaugaudaite. Jungtuvės numatomos rudenį

Lit. Mokyklų vėl prasideda mokslas

Bostono Lituanistinė Mo. mokykla po Kalėdų ir N. Metų atostogų mokslas vėl prasideda šį šeštadienį, sausio 5 d., 9 val. ryto.

Dosnumo pavyzdys

Inž. Jonas Mikalauskas dažnai įvairiems visuomeniniams reikalams auksio stambias sumas. Taip jis padarė ir praėjusių švenčių progą: sveikinimų vietoje per ALIAS Bostono skyrių paaugojo Lietuvių Profesorių Dr-jos Savišalpos Fondui \$100, Bostono lituanistinei mokyklai \$20 ir jūrskautams \$15.

Kad daugiau tokių taurių tautiečių būtų, tikrai daug kultūrinių reikalų lengviau išspręstume.

VICEGUBERNATORIUS

Naujas Massachusetts vicegubernatorius Francis X. Bellotti, 39 m. amž., advokatas, demokratas, gyvena Quincy.

Susirgo K. Pratas

Staiga susirgo Kazys Pratas, seniausias Bostono lietuvis, rodos, 95 metų amžiaus. Paguldytas miesto ligoninė. Linkime jam ir šį kartą ligą įveikti.

Apieplėdė S. ir V. Minkų krautuvė

Prieš šventes plėšikai įsilažė į "Baltic Florist" krautuvę ir pavogė odos dirbinių, laikrodžių ir kt.

Lituanistinės Mokyklos Kalėdų eglutė

Praeitą sekmadienį, gruodžio 30 d., Sv. Petro parapijos salėje buvo surengta Bostono Lituanistinės Mokyklos Kalėdų eglutė.

Šį kartą L. mokyklos vaikams eglutės iškilmes surošė Lietuvių Moterų Dr-jos bendradarbiaudama su mokyklos tėvų komitetu. Šios draugijos uolios narės papuošė sceną, papuošė daug.

myliam rankų darbo lietuviško stiliaus papuošalėliais eglutę, rūpinosi vaisių stalu ir kita tvarka. Moterų Dr-jos pirmininkė ir Lit. Mokyklos mokytoja Paulina Kalvaitienė programai sureizavo vaidinimėlį, kuriame dalyvavo jaunesnieji mokyklos mokiniai. Tai žiemos pasakaitė aipe miške paklydusius vaikučius, kuriuos čia sutinka geroji ir blogoji laumės, žiemos karalaitė ir karalius, įvairūs žvėreliai, parodydami savo meną, ir,

žinoma, Kalėdų senis, kuris paklydusius vaikučius prigluboja, pažada parvesti tėveliams ir išvyksta visiem vaikams parnešti dovanų.

Kaip paprastai, labiausiai vaikų laukiamas momentas yra dovanų dalijimas, suklebinti visiems daug džiaugsmo. Tas duosnusis Kalėdų senelis šiemet buvo Tėvų Komiteto narys p. Kleinas.

Šiemet į parengimą atsilaikė gal kiek mažiau tėvų ir vaikų, nes kaip tik tą dieną Bostoną užklupo didžiulis šaltis ir nepaprastai stiprus žiemos vėjas, verčiantis

ne tik vaikus, bet ir tėvus iš kojų, gnaibantis ausis ir pakinkius, nutraukęs ir nuėjęs ne vienam skribliui.

Si kukli šventė pavyko. Eglutės pradžioje prel. Pr. Virmauskio atstovas kun. A. Klimas pakalbėjo įžangos maldą, pasakė žodį, Tėvų Komiteto pirmininkas p. Paliulis ir Mokyklos vedėjas A. Gustaitis susirinkusius trumpai pasveikino, linkėdami geresnių lietuviškų metų.

Leopoldas Šveikauskas

Leopoldas Arvydas Šveikauskas, kuris dėsto ekonomiją Yale Universitete, New Haven, Conn., buvo atvykęs aplankyti tėvų West Roxbury, Mass., bet pirmą Kalėdų dieną jau išvyko į Pittsburghą, Pa., dalyvauti Amerikos ekonomistų suvažiavime. Kadangi suvažiavime dalyvauja daug ekonomijos profesorių, tai laikas tokiems suvažiavimams parankamas toks, kada studentai yra atostogose ir universitetuose neskaitymos paskaitos.

KNYGOS JAUNIMUI

MURKLYS, A. Giedraus apysaka, 130 psl., kaina ... \$1.80

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina ... \$2.00

GINTARĖLĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina ... \$1.00

Ta pati knyga anglų kalba, kaina ... \$1.00

ELYNI KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakos ir vaizdai, 69 psl., kaina ... \$1.50

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM Bangomis 1190 kilociklų FM Bangomis 105.7 megaciklų 18 WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS-P. VISCINIS 47 Banks St.

BROCKTON 18, MASS. Tel. Juniper 6-7203

YANKEE DODGE, INC.

2262 DORCHESTER AVE. LOWER MILLS, DORCHESTER, MASS.

Telefonas: 296 - 2900

NEPAPRASTA GARANTIJĄ! Penkiems metams arba 50,000 mylių garantija 1963 metų Dodge automobiliams ir visokių rūšių sunkvežimiams!

Didelis pasirinkimas padėvėtų masinių gerame stovyje, visokių modelių.

Parduodame išmokėtina, norintiems parūpiname iš bankų paskolą.

Kreipkitės į lietuvių pardavėją VACLOVĄ GERVINĄ telefonu ar asmeniškai. Telefonas 296 - 2900.

Malonus Patarnavimas! - Priinama Kaina!

NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS ALIEJAUS KROSNIS SU VISO AMŽIAUS GARANTIJĄ

I PILNĄ ĮRENGIMĄ JEINA: NACIONALINIAI GARSI J. M. KROSNIS SU TERMOSTATU • MASTER RELAY • HI-LIMIT CONTROL • COMBUSTION CHAMBER • ELEKTROS SUJUNGIMAI • 275 GALIONŲ ALIEJAUS TANKAS IR • DARBAS UŽ

Aukšto Spaudimo

SPECIALIAI ŽEMĄ KAINĄ

\$269.

21 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

GENEVA 6-1204

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų - eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Vasario 17 d. Bostono Aukštosios mokyklos salėje (Thomas Park) Vasario 16-tosios m. nėjimas. Rengia ALT'o skyrius.

Kovo 8 d. Jordan Hall salėje dainininkės Danos Stankaitės koncertas. Rengia Pabaltiečių Draugija.

Balandžio 21 d. So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salėje Lietuvos radijo korp. talentų popietė.

Balandžio 26 d. Jordan Hall salėje smuikininko Voldemaro Tushevics koncertas. Rengia Pabaltiečių Draugija.

Gegužės 12 d. Laisvės Varpo banketas L. Piliečių Dr-jos salėje. Birželio 23 d. Laisvės Varpo gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Spalio 6 d. Balfio metinis banketas So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salėje.

Spalio 13 d. Laisvės Varpo banketas So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salėje.

Auka Vasario 16 Gimnazijai

Prof. Ignas Končius, gyv. Waterbury, Conn., kalėdinių sveikinimų vietoje Vasario 16 Gimnazijai paaugojo \$5.

Skaityk Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

PRANESIMAS

Dėmesiai ir Ziniai, kad krautuvės ir siuntinių išsiuntimo įstaigos 359 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, Mass., yra pakeistas telefonas.

Prašom skambinti dabar: AN 8-0068

Gauta naujų prekių: įvairių moteriškų ir vyriškų odinių paltų ir žaketių.

Krautuvė atidara kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 val. vak. Kartoju telefoną: AN 8-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

DOVANOS LIETUVA

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nuolat tvarkingai ir be trukdymosi. Neužmirškime giminių draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. 174 Millbury Street WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraus iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St., So. Boston

Atlieku visus pataisymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir bižnų pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Skaitykite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS 220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil

License No. 4839

Į Gazo šilumą permainyti \$265

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

NECHI SIUVAMA MASINA
1960 Modelis
Nebuvo dar naudota. Siuva zigzagų, ado, išsivėjęs, dirba monogramas, dirba žinavones ir t. t., ir t. t. Originali su penkių metų garantija \$25 už viską—gautina mokėti po \$1.25 per savaitę
HA 6-3900

BayView Realty Co
Real Estate - Insurance
Notary Public
Antanas JUKEVICIUS
Bronius MIKONIS
LICENSED BROKERS
Sąžiningas patarnavimas perkan-
tiems, parduodantiems, ir drau-
žiantiems namams, ūkiams ir vers-
lams Bostone ir apylinkėse.
1672 DORCHESTER AVE.
DORCHESTER 22, MASS.
Office AV 8-4144
tes. AV 8-4144 ir CO 5-8841

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Sėkmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
X RAY
534 Broadway,
So. Boston, Mass.
VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7
TEL. AN 8-2712
Namai ir ūkis:
287 Concord Rd. Billerica, Mass.
TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Ręstingai taisome laikrodžius,
žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierios Siėnos
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOS
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8 - 8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiame nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. Oro paštu — tą pačią dieną. Persiuntimo išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas. Medžiagas, odas, skaytes, megstinius ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordijonus, siuvas "Singer" mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogų.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdekitė daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.

Galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 12" x 20" coliu. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. ĮSTAIGA LIETUVISKĄ KREIPKITES LIETUVISKAI

VISI SIUNTEJAI ISITIKINO, KAD MŪSU ĮSTAIGA SAŽININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS, SIUNTIAMUS APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimu

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak., ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet.

VEDEJAS: JONAS ADOMONIS